فهرست چاپ‌های آثار سعدی در شبه قاره

و چاپ‌های شروح و ترجمه‌ها و فرهنگنامه‌ها و تضمین‌های آثار وی

تألیف

سید عارف نوشاهی

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

Marfat.com

Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

Marfat.com

ذخیرۂ پروفیسر محمد اقبال مجددی

جو 2014ء میں پنجاب یونیورسٹی لائبریری کو

ہدیہ کیا گیا۔

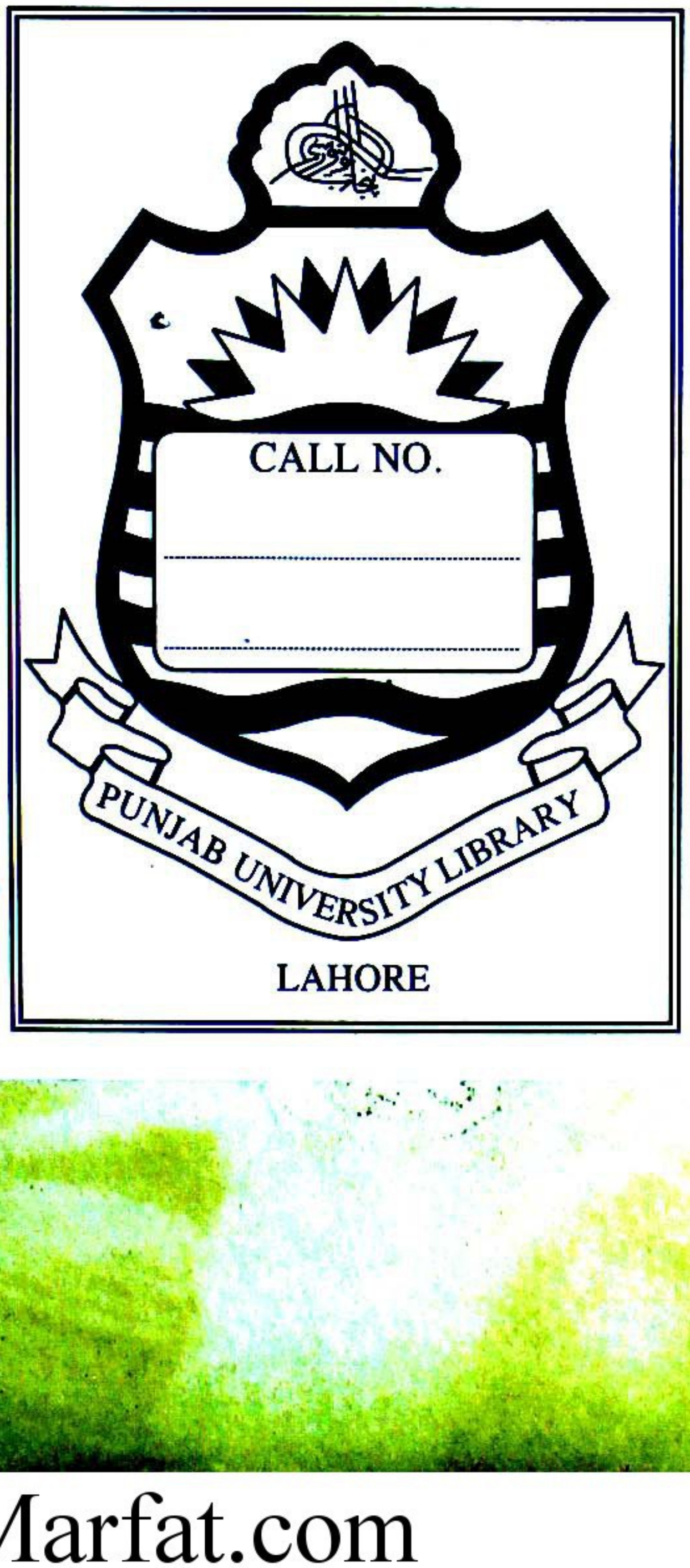

Marfat.com

۹۰۶۶

به مناسبت هشتصدمین سالگرد تولّد

شیخِ اجلّ سعدی شیرازی

(متوفّیٰ ۶۹۱ھ ق / ۱۲۹۲ م)

عشق سعدی نه حدیثیست که پنهان ماند

Marfat.com

137910

Marfat.com

شناسنامهٔ این کتاب

نام کتاب : فهرست چاپ های آثار سعدی در شبه قاره .

نگارنده : سید عارف نوشاهی .

سخن مدیر : مدیر مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان - اسلام‌آباد .

شمارهٔ ردیف : ۸۵

تعداد : ۱۰۰۰

چاپ : مطبعهٔ مکتبهٔ علمیه - ۱۵ لیک روڈ ، لاهور

تاریخ انتشار : ربیع‌الاول ۱۴۰۵ھ.ق/آذر ماه ۱۳۶۳ھ ش

نوامبر ۱۹۸۴م .

ناشر : مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان - اسلام آباد .

قیمت : ۱۵ روپیهٔ پاکستانی .

Marfat.com

انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

شمارهٔ ردیف : ۸۵

تأسیس برمبنای موافقتنامهٔ مورخ آبان ماه ۱۳۵۰ ش
مصوب دولتین ایران و پاکستان

Marfat.com

فهرست

	صفحه
سخن مدیر	
پیشگفتار مؤلف	۱
کلیات دیوان سعدی	۱۲-۱
در دو قسمت :	
۱- چاپ های تاریخ دار	۸-۳
۲- انتخاب‌ها	۱۲-۹
بوستان	۴۲-۱۳
درشش قسمت :	
۱- چاپ های تاریخ دار	۲۶-۱۵
۲- چاپ های بی تاریخ	۲۹-۲۷
۳- انتخاب‌ها	۳۴-۳۰
۴- فرهنگ نامه‌ها	۳۶-۳۵
۵- ترجمه ها	۳۹-۳۷
۶- شرح ها	۴۲-۴۰
کریما = پندنامه	۷۰-۴۳
درشش قسمت :	
۱- چاپهای متن کریما (تاریخ دار و بدون تاریخ)	۵۷-۴۵

Marfat.com

۲- انتخاب ها ۵۸-۵۹

۳- تضمین ها ۶۰-۶۲

٤- فرهنگنامه‌ها ۶۳-۶٤

۵- ترجمه ها ۶۵-۶۸

۶- شرح ها ۶۹-۷۰

گلستان ۷۱-۱۱۹

درشش قسمت :

۱- چاپ های تاریخ دار و بدون تاریخ ۷۳-۹٤

۲- انتخاب‌ها ۹۵-۱۰۰

۳- تضمین ها ۱۰۱

٤- فرهنگ نامه‌ها ۱۰۲-۱۰۵

۵- ترجمه ها ۱۰۶-۱۱۲

۶- شرح ها ۱۱۳-۱۱۹

فهرست اعلام : ۱۲۱-۱۳۰

نام کتابها ۱۲۳

نام کسان ۱۲۷

فهرست مخففات و منابع

نمونه ها

Marfat.com

بسم الله الرحمن الرحیم

سخن مدیر

برقراری روابط با جوامع و کشور های مختلف ، خصوصاً جوامع اسلامی و کشور های همسایه ، امری است که کمترین تردیدی در ضرورت آن برای ما نباید کرد . هم برای تأثیر نهادن بر آن ها و هم برای کمک گرفتن از آن ها . این امر نیز به درستی تحقق نخواهد یافت مگر با داشتن شناخت وسیع و دقیق از آنها و از تاریخ و فرهنگ و شرایط گذشته و کنونی آنها . و در همین رابطه ، آشنائی با شخصیت هائی که افکار و آثار ایشان در جوامع و کشور های مزبور مطرح بوده و هست ـ و نفوذ داشته و دارد ـ ضروری می نماید و تعیین چون و چند و حدود این نفوذ واجب و لازم می گردد .

اثر حاضر که گوشه ای از نفوذ عمیق سعدی را در یکی از وسیع ترین و پر جمعیت ترین مناطق جهان اسلام ـ شبه قاره ـ نشان می دهد به همین منظور فراهم آمده است و در ضمن آن فواید کلی که یاد کردیم ، این اهمیت را برای ایرانیان دارد که گواهی بر تأثیر فرهنگ اسلامی آنان و زبان و ادب فارسی است در کشور های همسایه

Marfat.com

و مشتمل است بر فهرستی از چاپ های فراوان آثار یک ادیب و شاعر صاحبدل ایرانی در شبه قاره و نیز آثار دیگران در پیرامون آن ها . و با این که به علت کمبود امکانات ما ، مسلماً بسیاری چاپ ها به شمار نیامده ، باز هم کثرت چاپ هائی که فهرست آن ها را در این دفتر می بینیم دهشت آور و اعجاب انگیز است .

مجموع چاپ های بوستان و گزیده ها و فرهنگ نامه ها و ترجمه ها و شرح های آن : ۱۷۹ .

مجموع چاپ های کریما و تضمین ها و گزیده ها و فرهنگ نامه ها و ترجمه ها و شرح های آن : ۱۷۶ .

مجموع چاپ های گلستان و گزیده ها و تضمین ها و فرهنگ نامه ها و ترجمه ها و شرح های آن : ۳۰۲ .

بعلاوه اگر میان این چاپ ها ، با چاپ های آثار سعدی در ایران مقایسه ای بنمائیم (به لحاظ تعداد و تقدم و تأخر آن ها و شمار شهر های محل چاپ ها) خواهیم دریافت که طبع آثار سعدی در شبه قاره بسی پیش از موطن اصلی او - ایران - آغاز شده[1] ، و تا حدود یک قرن و نیم بعد از آن تاریخ نیز که برنامهٔ درهم شکستن فرهنگ اسلامی فارسی منطقه هنوز به نتایج مطلوب نرسیده بود ، تعداد

۱ـ چنانکه از «مشار» بر می آید ، اولین چاپ کلیات سعدی در ایران در سال ۱۲۵۷ه . ق . در تبریز انجام گرفته است . در حالی که نیم قرن پیش از آن در سال ۱۲۰۵ه. ق و بعد در سال ۱۲۲٤ه ق این کتاب در کلکته چاپ شده بود .

Marfat.com

چاپ های این آثار در شبه قاره بیش از ایران بوده[۲] و در حالی که آثار سعدی فقط در چهار پنج شهر ایران[۳] چاپ شده ، حدود چهل شهر در نقاط مختلف شبه قاره را می توان نشان داد که آثار سعدی در آنجا به طبع رسیده است[٤] .

کار های قلمی زیادی هم که در شبه قاره پیرامون آثار سعدی انجام گرفته و در این دفتر پیرامون آن ها توضیحاتی داده شده[٥] تاییدی دیگر بر آن مدعاست و همسوئی و اشتراک فرهنگی را معلوم می دارد . و اگر سایر کارهائی که در این منطقه در زمینهٔ مزبور انجام گرفته و تاکنون مجهول مانده و نیز دیگر چاپ های آثار شیخ در شبه قاره که ما از آن آگاهی نیافته ایم ، شناخته شود و اطلاعات

۲- نیز به گونه ای که از مشار و از فهرست حاضر بر می آید ، تا سال ۱۳۵۲ه . ق کلیات سعدی و منتخب آن (طیبات و غزلیات ، ...) قریب ۱۷ بار در ایران چاپ شده بود و در شبه قاره بیش از ۵۰ بار .

۳- تهران ، تبریز ، اصفهان ، شیراز ، ارومیه .

٤- بمبئی ، دهلی (شاهجهان آباد) ، لکهنو ، لاهور ، کانپور ، حیدر آباد دکن ، کراچی ، رامپور ، اله آباد ، اره ، پیشاور ، حیدر آباد سند ، ملتان ، آگره ، سورت ، مدراس ، بریلی ، میرٹھ ، سیالکوٹ ، لدھیانه (لودیانه) ، ڈیره اسماعیل خان ، گوجرانواله ، امرتسر ، مراد آباد ، چاٹگام ، داکا ، انباله ، گورکھپور ، شیخ پور ، مونگیر ، گجرات ، خوشاب ، اسلام آباد ، مرزا پور ، کلکته .

۵- تألیف شروح و فرهنگنامه ها ، انتخاب ها ، تضمین ها ، و ترجمه های متعدد به زبان های اردو ، پنجابی ، سندی ، گجراتی ، پشتو ، بنگالی ، انگلیسی و ... ،

Marfat.com

مربوط به آنها به این دفتر ضمیمه گردد و قدم های دیگری هم که برای آگاهی از نفوذ شیخ شیراز در شبه قاره از راه های دیگر لازم است برداشته آید ، ابعاد وسیع تری از این قضیه نمودار خواهد شد.

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان ، با انتشار این کتاب ، در کنار کتابی برای ارائهٔ نسخه های خطی آثار سعدی در شبه قاره و آثاری که در این منطقه در پیرامون آن ها به قلم آورده اند ، امیدوار است گام مفیدی در جهت شناساندن مفاخر ادب وفضیلت ایران اسلامی و مشترکات فرهنگی دو برادر ایرانی و پاکستانی و شرایط حاکم بر شبه قاره در گذشته ها برداشته باشد.

مدیر مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

ع

Marfat.com

بسم الله الرحمن الرحیم

پیشگفتار

عشق سعدی نه حدیثی است که پنهان ماند
داستانی است که بر هر سر بازاری هست

محبوبیت سعدی در شبه قاره :

محبوبیت شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی (ف بین ۶۹۱ و ۶۹۵ هـ . ق) و آثار او را در شبه قارهٔ پاکستان و هند از چند راه می توان دریافت :

۱ـ کمیت و تعداد فراوان نسخه های خطی از آثار مربوط به سعدی و نیز بسیاری از آن ها که به لحاظ خط و آرایش نمونه است و دلیل بر محبوبیت و اهمیت سعدی و آثار او.

۲ـ چاپهای آثار سعدی .

۳ـ استقبال و تتبع از آثار سعدی .

۴ـ ترجمه ها و شرح ها و فرهنگنامه ها و تضمین ها و انتخاب های آثار سعدی .

۵ـ تدریس آثار سعدی در مدارس سنتی دینی و مراکز جدید آموزش و پرورش .

۶ـ تحقیق در شرح حال و افکار شیخ شیراز .

Marfat.com

دربارهٔ نسخه های خطی آثار سعدی در پاکستان و همچنین دربارهٔ ترجمه های آثار سعدی بزبانهای رایج در پاکستان بررسی ها و پژوهش های جدا گانه ای شده است(۱) .

و آنچه در دست دارید کتابی است در بارهٔ چاپهای آثار سعدی در پاکستان و هند .

با در نظر داشتن این سه کتاب میتوان قیاس کرد که مردم شبه قاره (به ویژه مردم منطقه ای که اکنون به «پاکستان» موسوم است) چه قدر اعتنا به آثار و افکار سعدی می داشته اند .

کهن ترین آثار سعدی در شبه قاره :

○ کهن ترین نسخهٔ خطی اثر سعدی در پاکستان نسخه ای از رسایل سئوال صاحب دیوان و عقل و عشق وغیره مورخ در حدود ۷۳٤ھ می باشد که در کتابخانهٔ دانشگاه پنجاب ، گنجینهٔ شیرانی ، لاهور نگهداری می شود(۲) .

○ کهن ترین ترجمه از آثار سعدی ترجمه ای از گلستان می باشد به زبان اردو که توسط میر شیر علی افسوس درمیان سالهای ۱۲۱٤ و ۱۲۱۰٦ھ چاپ شده است(۳) .

---

۱ - رجوع شود به :
(۱) سعدی برمبنای نسخه های خطی پاکستان تألیف احمد منزوی .
(۲) ترجمه های متون فارسی به زبانهای پاکستانی تألیف اختر راهی.
هر دو کتاب از طرف مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان ، اسلام آباد منتشر شده است .
۲ - کتاب آقای احمد منزوی : ص ۱٤
۳ - کتاب پرفسور اختر راهی : ص ۲٤۷

Marfat.com

○ کهن ترین چاپ از آثار سعدی ، چاپ کلیات اوست که در ۱۲۰۵ه/۱۷۹۱م در کلکته انجام گرفته است(٤) .

کتاب حاضر :

این کتاب فهرستی است از چاپهای آثار سعدی (و آثار پیرامون آن ها: انتخاب ها ، شرح ها ، تضمین ها ، فرهنگنامه ها) در پاکستان و هند (و نیز یک چاپ از کریما که در چاتگام ـ بانگلادش انجام گرفته است) به ترتیب زمان چاپ . نسخه های که تاریخ ندارند و یا به علت افتادگی و پوسیدگی ، تاریخ آنها دانسته نشد ، به ترتیب حروف الفبائی نامهای مراکز چاپ آورده شده است .

آمار چاپهای آثار سعدی بر مبنای کتاب حاضر :

کلیات دیوان سعدی

مجموع چاپ ها : ۲۷ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۰۵ه/۱۷۹۱م - ص ۳ ش ۱ .

تازه ترین چاپ(٥) : ۱۳۵۲ه/۱۹۳۳م - ص ۸ ش ۲٦.

انتخاب دیوان سعدی

مجموع چاپ ها : ۱۹ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۲٤ه/۱۸۰۹ (غزلیات سعدی) ـ ص ۱۲ ش ۱٥ .

---

٤ - کتاب حاضر ، ص ۳ .

٥ - منظور از تازه ترین چاپ ، چاپی است که تاریخ دارد اگرچه شاید پس از آن نیز چاپی انجام گرفته باشد که تاریخ نداشته باشد .

Marfat.com

تازه ترین چاپ : ۱۳۹۰ه‍/۱۹۷۰م - (سعدی و خسرو)
ص ۱۲ ش ۱۸ .

بوستان

مجموع چاپ ها : ۱۳٤ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۰۵ه‍/۱۷۹۱م در کلیات - ص ۳ ش ۱ .
۱۲۲٤ه‍/۱۸۱۹م به صورت مستقل - ص ۱۵ ش ۱

تازه ترین چاپ : ۸۵-۱۳۸٤ه‍/۱۹٦۵م - ص ۲۵ ش ۷۱ .

انتخاب بوستان

مجموع چاپ ها : ۲۳ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۲٤ه‍/۱۸۱۰م (Selection Bostan)
ص ۳۲ ش ۱۳ .

تازه ترین چاپ : ٤۰-۱۳۳۹ه‍/۱۹۳۱م
Slection from Persian Prose and Poetry
ص ۳٤ ش ۲۳

فرهنگنامهٔ بوستان

مجموع فرهنگنامه ها : ۵ .

مجموع چاپ ها : ۷ .

کهن ترین چاپ : محرم ۱۲۹۸ه‍/۱۸۸۰م - فرهنگ بوستان از سید بن حسن ص ۳۵ ش ۳ .

Marfat.com

تازه ترین چاپ : صفر ۱۳۲۷ھ/۱۹۱۸م - همان کتاب ـ ص ۳۶ ش ۵ .

ترجمهٔ بوستان

مجموع ترجمه ها : ۱۲ .

مجموع چاپ ها : ۱۲ .

کهن ترین چاپ : ۱۳۰۳ھ/۱۹۰۵م - شمیم بوستان - ص ۲۲ ش ۵۳ .

تازه ترین چاپ : ۸۵-۱۳۸٤ھ/۱۹۸۵م ترجمهٔ اردو - ص ۲۵ شماره ۷۱ .

شرح بوستان

مجموع شرح ها : ٦ .

مجموع چاپ ها : ۹ .

کهن ترین چاپ : ۱۲٤٦ھ/۱۸۲۸م - فرهنگ و شرح از مولوی تمیز الدین - ص ٤۱ ش ٤ .

تازه ترین چاپ : ٤٦-۱۳٤۵ھ/۱۹۲۷م - بهار بوستان - ص. ٤۰ ش ۲ .

کریما

مجموع چاپ ها : ۱٤۵ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۵۷ھ/۱۸٤۱م - ص ٤۵ ش ۱ .

تازه ترین چاپ : ۱۳۹۵ھ/۱۹۷۵م - ص ٥٤ ش ۷۰ .

Marfat.com

انتخاب کریما

مجموع انتخاب ها : ۲ .

مجموع چاپ ها : ۲ .

کہن ترین چاپ : ۱۳۲۹ھ/۱۹۱۱م - ص ۵۸ .

تازہ ترین چاپ : ۱۳۳۹-٤۰ھ/۱۹۲۱ء - ص ۵۹ .

تضمین کریما

مجموع تضمین ها : ۸ .

مجموع چاپ ها : ۱۲ .

کہن ترین چاپ: ۱۲٦۹ھ/۱۸۵۳م- مسدس کریما از نظیر آبادی ص ٦۲ ش ۸ .

تازہ ترین چاپ : ۱۳۰۸ھ/۱۹۰٤م - مسدس کریما از عزیزالحق ص ٦۱ ش ۷ .

فرہنگنامۂ کریما

مجموع فرہنگنامۂ ها : ۳ .

مجموع چاپ ها : ٤ .

کہن ترین چاپ : ۱۲۸۳ھ/۱۸٦٦م - حل ترکیب کریما از شیخ احمد- ص ٦۳ ش ۱ .

تازہ ترین چاپ : ۱۲۹٦ھ/۱۸۷۹م - حل ترکیب کریما از امبا پرشاد - ص ٦٤ ش ۳ .

Marfat.com

ترجمهٔ کریما

مجموع ترجمه ها : ۱۸ .

مجموع چاپ ها : ۱۹ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۹۱ه/۱۸۷٤م - ص ٤۸ ش ۲٦ .

تازه ترین چاپ : ۱۳۸٤ه/۱۹٦٤م- فیض کریم- ص ٥٤ ش٦۸.

شرح کریما

مجموع شرح ها : ۳ .

مجموع حاپ ها : ٥ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۹٥ه/۱۸۷۸م - شرح کریما از محمداکرم سلتانی - ص ۷۰ ش ۳ .

تازه ترین چاپ : ۱۳۳۲ه/۱۹۱٤م - در یکتا - ص ٦۹ ش ۲ .

گلستان

مجموع چاپ ها : ۱۹۰ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۰٥ه/۱۷۹۱م - در کلیات - ص ۳ ش ۱.

: ۱۲۲۱ه/۱۸۰٦م - جداگانه - ص ۷۳ ش۱.

تازه ترین چاپ : ۱٤۰٥ه/۱۹۸٤م - چاپ افست با ترجمهٔ انگلیسی از اندرسن - ص ۷۹ ش ٤۰ .

انتخاب گلستان

مجموع چاپ ها : ۱٥ .

Marfat.com

کهن ترین چاپ : ۱۲۲٤ھ/۱۸۰۹م - ص ۹۵ ش ۱.

تازه ترین چاپ : ۱۳۲۵ھ/۱۹۰۷م - ص ۱۰۰ ش ۲۵.

تضمین گلستان

مجموع تضمین ها : ۱ .

مجموع چاپ ها : ٤ .

کهن ترین چاپ : ۷٤-۱۲۷٤ھ/۱۸۵۷م- ص ۱۰۱ ش ۱.

تازه ترین چاپ : ۱۲۹۰ھ/۱۸۷۳م - ص ۱۰۱ ش ۳.

فرهنگنامهٔ گلستان

مجموع فرهنگنامه ها : ۸ .

مجموع چاپ ها : ۲٤ .

کهن ترین چاپ : ٤٤ - ۱۲٤۳ھ/۱۸۲۸م - عربیات گلستان - ص ۱۰۳ .

تازه ترین چاپ : ۱۳۹۰ھ/۱۹۷۰ - فرهنگ گلستان از جنید ص ۱۰۵ .

ترجمهٔ گلستان

مجموع ترجمه ها : ۳۰ .

مجموع چاپ ها : ۳٦ .

کهن ترین چاپ : ۱۲۲۱ھ/۱۸۰٦م - ترجمهٔ انگلیسی از گلادون - ص ۷۳ ش ۱ .

Marfat.com

تازه ترین چاپ : ۱۴۰۵ھ/۱۹۸۴م - ترجمهٔ انگلیسی از اندرسن ص ۷۹ ش ۴۰ .

شرح گلستان

مجموع شرح ها : ۱۵ .

مجموع چاپ ها : ۳۴ .

کهن ترین چاپ : قبل از ۱۲۴۴ھ/۲۹-۱۸۲۸م ریاض رضوان ص ۸۴ شماره ۶۵ .

تازه ترین چاپ : ۱۳۶۰ھ/۱۹۴۱م - گلاب ارمغان ص ۱۱۳ .

این فهرست را که پس از اعلام برگزاری کنگرهٔ جهانی بمناسب هشتصدمین سالگرد تولد سعدی ، در مدت بسیار کوتاه تهیه و چاپ شده است ، نمی شود کامل تلقی کرد ، چون برای تکمیل این گونه کتاب شناسی که تمام منطقهٔ شبه قاره شامل آن شده است باید رخت سفر به مراکز علمی پاکستان و هند بست و در کتابخانه ها جستجو کرد و با سعدی شناسان نشست ، که متأسفانه چنین فرصتی در این تنگی وقت نبوده است .

اظهار تشکر :

بنده از حکیم سید شفیق الرحمان نوشاهی فاضل الطب و الجراحة سپاسگزاری می کنم که ایشان به بعضی کتابخانه های شخصی لاهور (محمد موسی ـ اشرفیه) و اطراف آن (جمیل احمد) رفتند و یادداشت های خود در بارهٔ چاپ های کتب سعدی را برای استفاده در اختیار من گذاشتند .

۲ صفر ۱۴۰۵ھ
راولپندی

سید عارف نوشاهی

Marfat.com

Marfat.com

کلیات دیوان سعدی

در دو قسمت :

۱ - چاپ های تاریخ دار

۲ - انتخاب

Marfat.com

Marfat.com

قسمت اول

چاپ های تاریخ دار

۱- چاپ سر بی نستعلیق . «ببلدۀ دارالحکومت کلکته بچهاپه خانۀ انگریز عالیشان (Honorable Company's Press) در سنۀ ۱۷۹۱ هزار و هفتصد و نود و یک عیسوی سنۀ ۱۲۰۵ هزار و دویست و پنج هجری چهاپه نموده شد» . دیباچه از طرف چهاپه خانه و اشتهار کننده . شامل : پیشگفتار به زبان انگلیسی به قلم جان هربرت هرینگتون (J. H. Harington) رسالۀ صاحب دیوان . تقریر دیباچه . مجلس اول . مجلس ثانی . مجلس ثالث . مجلس رابع .مجلس خامس. سؤالات مولانا سعدالدین. رسالۀ عقل و عشق . رسالۀ نصیحة الملوک گلستان بوستان . قصاید عربی . قصاید فارسی . مراثی . ملمعات . ترجیعات . مربعات . طیبات . بدایع . خواتیم . غزلیات قدیم . صاحبیه . مقطعات . خبیثات . مجالس الثلاث فی الهزل . مضحکات . رباعیات . مفردات ، ۵۲۰ ص . دو جلد ۳۰×۱۹ سم . دیوان هند : ۲۶۱ ، آصفیه ، مقدمۀ گلستان چاپ دانش .

۲- کلکته ، ۱۸۰۹م/(۱۲۲۴ه) ، سنگی ، رحلی ، ۹۶ص .

مشار : ۲۳۱۷ .

Marfat.com

٣- ١٢٥٦ھ/١٨٤٠م .

آصفیه ٣ : ٣٠٠ .

٤- بمبئی ، ١٢٦٧ھ/(١٨٥١م) ، سنگی ، رقعی ، خط احمد کاشانی ، باهتمام محمد مهدی اصفهانی ، ٣٦ + ٨٦ + ١٢٣ + ٢٧٠ص .

مشار : ٢٣١٥ .

٥- شاهجهان آباد ، ١٢٦٩ھ/(٥٣-١٨٥٢م) ، سنگی ، وزیری .

مشار : ٢٣١٧ .

٦- بمبئی ، ١٢٨١ھ/(٦٤-١٨٦٥م) ، سنگی ، وزیری .

مشار : ٢٣١٧ .

٧- (بمبئی) ، ١٢٨٣ھ/ (٦٧-١٨٦٦م) ، مشتملبر : گلستان ص ٢-٧٩ ، بوستان ص ٨٠-١٨٥ مصور ، قصاید العربیه ص١٨٦-١٩٠، قصاید الفارسیه و قطعات المراثی ص ١٩١-٢٠٨، سلمعات ص ٢٠٨-٢١١ ، ترجیعات ص ٢١٢-٢١٩ ، طیبات ص ٢٢٠-٣٢٣، بدایع ص ٣٣٤-٣٥٥ ، رساله ای باسر آغاز : سپاس و حمد بی پایان خدا را ، ص ٣٥٦-٣٦٦ ، غزلیات قدیم ص ٣٦٧-٣٨٦ ، رباعیات ص ٣٨٦-٣٨٧ ، مطایبات ص ٣٨٨ . مجالس (ناقص الاول) ص ٣٩١ ، رسائل سته مضحکات ص ٤٠٥ ، ٢١×١٦ سم .

گنج بخش : ش ٦٨١٧ .

٨- لاهور ، ١٨٦٨/(١٢٨٥ھ) ، سنگی ، رقعی ، ٣١٩ ص .

مشار : ٢٣١٦ .

Marfat.com

٩- لاهور ، ١٨٧٠م/(١٢٨٧ھ) ، سنگی ، رقعی ، ٣٦٨ ص ،
مشار : ٢٣١٦ .

١٠- «مجموعهٔ کلیات نظم و نثر سعدی» : (لکهنو) ، مطبع نولکشور ،
١٢٨٧ھ/١٨٧١م ، سنگی ، با مقدمهٔ علی ابن احمد بیستون ،
٣٨ + ١٢ + ١٥٦ + ٤ + ٢١٦ + ٧٢ + ٢٧٦ ص ، ٣٤ سم .
دیوان هند : ٢٦١ . گنج بخش : ش ١٧١١٩ قسمتی از آن
کلیات است .

١١- کلکته ، ٩٥-١٨٧١م/(١٣١٣-١٢٨٨ھ) ، سنگی ، وزیری ،
دو جلد .
مشار : ٢٣١٧ .

١٢- «مجموعه کلیات نظم و نثر سعدی» : (لکهنو) ، مطبع نولکشور ،
١٢٩٣ھ/١٨٧٦م ، سنگی ، ٣٨ + ١٢ + ١٥٦ + ٤ + ٢١٦ +
٧٢ + ٢٧٦ ص ، ٢٧ سم .
دیوان هند : ٢٦١ ، گنج بخش : ش١٧٢٧٦ فقط رسائل سته و
قسمتی از گلستان دارد .

١٣- لکهنو ، ١٨٧٧م/(١٢٩٣ھ) . سنگی ، وزیری ، ٤٦٦ ص .
مشار : ٢٣١٥ .

١٤- بمبئی ، مطبع حیدری ، ١٢٩٧ھ/١٨٨٠م ، سنگی ، با مقدمهٔ
علی بن احمد بیستون ٤٤ + ١٢٣ + ١٣٦ + ١٢٠ + ٢٧٠ ص ،
٢٥ سم .
دیوان هند : ٢٦١ .

Marfat.com

١٥- لكهنو ، ١٨٨٢م/(١١٩٩-١٣٠٠هـ) ، سنگی ، وزيری ، ٧٣٣ ص .

مشار : ٢٣١٥ .

١٦- لكهنو ، ١٨٨٥م/(٣-١٣٠٢هـ) ، سنگی ، وزيری ، ٢٧٦ + ٧١ ص .

مشار : ٢٣١٧ .

١٧- بمبئی ، ١٣٠٤هـ/(٨٧-١٨٨٦م) ، سنگی ، وزيری ، ٣١٠ ص . ناقص الآخر .

مشار : ٢٣١٥ .

١٨- بمبئی ، ١٣٠٩هـ/(٩٢-١٨٩١م) ، سنگی ، وزيری ، بتصحيح فضل الله بن يوسف شيرازی ، ٤٢٧ ص .

مشار : ٢٣١٥ ، بانک ملی .

١٩- لكهنو ، ١٨٩١م/(٩-١٣٠٨هـ) ، سنگی ، وزيری ، ٤٤٢ ص .

مشار : ٢٣١٥ .

٢٠- كانپور ، ١٣١٨هـ/(١٩٠٠م) ، سنگی ، وزيری ، ٣٨ ص ! .

مشار : ٢٣١٥ .

٢١- دهلی ، ١٣٢١هـ/(١٩٠٣م) ، سنگی ، وزيری ، ٤٩٢ ص .

مشار : ٢٣١٦ .

٢٢- بمبئی ، ١٣٣٠هـ/(١٩١٢م) ، سنگی ، وزيری ، ٢٤+١٢٤+ ٢٤٨ ص .

مشار : ٢٣١٥ .

Marfat.com

۲۳- چاپ سنگی نستعلیق ، مطبع مظفری بمبئی ۱۳۳۵ هجری (۱۷-۱۹۱۶م) ، چکامهٔ تاریخیهٔ میرزا محمد تقی فصیح الملک شوریده ، تقریظ محمود بن علی نقی شیرازی کاتب نسخه . مقدمهٔ علی بن احمد بن ابی بکر بیستون . شامل : شش رساله . کریما . گلستان . بوستان . قصاید عربی . قصاید فارسی . مراثی . ترجیعات . بدایع . خواتیم . غزلیات قدیم . صاحبیه . رباعیات . مفردات . شرح حال سعدی . ۴۷۳ ص ، ۲۷ × ۲۱ سم .

مقدمهٔ گلستان چاپ دانش .

۲۴- «کتاب مستطاب کلیات سعدی» : بمبئی ، مطبع مظفری ، ۱۹۱۷م/(۳۶-۱۳۳۵ه) ، سنگی ، ۹ + ۲۳۲ + ۴ ص . ۲۷/۵ سم .

دیوان هند : ۲۶۱ .

۲۵- «کلیات سعدی شیرازی» : لاهور ، شیخ الهی بخش و محمد جلال الدین ، مطبع اسلامی ، ۱۳۳۵ه/(۱۷-۱۹۱۶م) ، سنگی ، مشتملبر : «دیباچهٔ کلیات سعدی» از بیستون ، مجالس پنجگانه ، سوالات خواجه شمس الدین و جواب سعدی ، عقل و عشق ، نصیحت الملوک ، احترام شیخ و وزیر و سلاطین ، کریما ، گلستان ، بوستان ، قصاید عربیه و فارسیه ، مراثی ، ملمعات ، مثلثات ، ترجیعات ، طیبات ، بدایع ، خواتیم ، غزلیات قدیم ، صاحبیه ، مقطعات از صاحبیه ، مثنویات ، قطعات ، رباعیات ، مفردات ، مطائبات . ۳۶ + ۴۰ + ۱۱۲ + ۱۵۶ + ۲۲۶ + ۲۶۴ ص . ۲۷ × ۱۸ سم .

Marfat.com

گنج بخش : ش ۹۷۲ .

۲۶- لاهور ، ۱۳۵۲ھ/۱۹۳۳م ، سنگی ، ۴۰۰ ص .

نشار : ۲۳۱۶ .

۲۷- کلکته ، بت ، سربی ، رقعی ، ۴۹۶ ص .

نشار : ۲۳۱۶ .

Marfat.com

قسمت دوم

انتخاب دیوان سعدی

بدایع

۱- «منتخب از کتاب البدایع» : کراچی ، نیشنل و هاشمی ، (۱۹۱۳م/۱۳۳۱ه) ، غزلهای ۱-۶۰ ، متن فارسی با معرفی و ترجمه (انگلیسی) از (H. M. Gurbaxani) . ۱۰+۳۰+ ۳۷+۲۳ ص ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۶۰ .

خواتیم

۲- بمبئی ، مطبع مصطفائی ، ۱۹۰۲م/۱۳۲۰ه ، متن با ترجمهٔ انگلیسی از Sorabji Fardunji Mulla (سهراب‌جی فردون‌جی ملا) ، ۳۰+۷۹+۱۱۹ ص ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۲۴۷ .

طیبات

۳- بمبئی ، ایجوکیشن سوسائٹی پریس ، ۱۸۸۷م/۵-۱۳۰۴ ه ، حواشی از Pestanji Cooverji Taskar ، ۸۹+۴۰ ص . ۲۱ سم .

دیوان هند : ۵۱۲ .

Marfat.com

٤- بمبئی ، (۱۸۹۵م/۱۳-۱۳۱۲ھ) ، ترجمه و توضیح از D. F. Mulla ٦+٥٩ ص ، ٥/٢٠ سم ، غزلهای ۱-۵۰.

دیوان هند : ۵۱۳ .

٥- کراچی و لاهور ، یونین سٹیم پریس ، ۱۹۱۸م/(۱۳۳٦ھ) ، به اهتمام و ترجمه (انگلیسی) و حواشی از H. M. Gurbaxani

۱۰+۳۹+٦۹+٤۸ ص ، ۲۱ سم ، غزلهای ۱-۷۵ .

دیوان هند : ۵۱۲ .

٦- بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، (۱۹۱۸م/۱۳۳٦ھ) ، به اهتمام و ترجمه (انگلیسی) و حواشی از K. B. Irani و D. J. Irani ،

۱۰+٤۲+۳۰ ص ، ٥/٢٤ سم . غزلهای ۱-۷۵ .

دیوان هند : ۵۱۲ .

۷- بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، (۱۹۱۹م/۱۳۳۷ھ) ، به اهتمام و ترجمه (انگلیسی) و حواشی از K. B. Irani و D. J. Irani ،

۱۰+۳٦+۸ ، ۹—۳۲+۳۷ ص ، ۲۳ سم . غزلهای ۷۵-۱۵۰ .

دیوان هند : ۵۱۲ .

۸- کراچی ، مرکنٹائل سٹیم پریس ، ۱۹۱۹م/۱۳۳۷ھ ، به اهتمام و ترجمه (انگلیسی) و حواشی از M. R. Shirazi ،

۷۳+۳۷ ص ، ٥/٢٤ سم ، غزلهای ۷٦-۱۵۰ .

دیوان هند : ۵۱۲ .

۹- کلکته ، بپتست مشن پریس ، ۳۹-۱۳۳۷ھ/۲۱-۱۹۱۹م ،

Marfat.com

بکوشش Sir L. W- King ، ٤٩٦ ص ، ٢٦ سم ، شامل ۱۰۰ غزل .

دیوان هند : ۱۵۳ .

۱۰- کراچی ، (۱۹۲٤م/٤۳-۱۳٤۲ه) ، ترجمه (انگلیسی) از پر فسور داود پوته ، ٥٦ ص ، ۱۸/٥ سم .

دیوان هند : ۵۱۳ .

۱۱- کراچی ، کرشنا پـرنٹنگ ورکس حیدر آباد ، ۱۹۲٤م/ (٤۳-۱۳٤۲ه) ، ترجمه و حواشی از M. R. Shirazi ، ٦٤+۳٦ ص ، ۲٤/٥ سم ، غزلهای ۵۱-۲۲۵ .

دیوان هند : ۵۱۳ .

۱۲- بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، ۱۹۲۵م/٤٤-۱۳٤۳ه ، با ترجمه (انگلیسی) و حواشی از K. B. Irani و D. J. Irani ، ۱۰+۳۷+۳۳ ص ، ۲٤/٥ سم ، غزلهای ۲۲٦-۳۰۰ .

دیوان هند : ۵۱۳ .

۱۳- حیدر آباد (دکن) ، کراون الیکٹرک پرنٹنگ ورکس ، (۱۹۳۰م/ ۱۳٤۹ه) ، با حواشی و ترجمه (انگلیسی) ، تجدید نظر از L. D. Keswani ، ۵۲+۳۱ ص ، ۲٤/٥سم ، غزلهای ۷٦-۱۵۰ .

دیوان هند : ۵۱۳ .

۱٤- حیدر آباد (دکن) ، کراون الیکٹرک پرنٹنگ ورکس ، (۱۹۳۱م/ ۱۳۵۰ه) ، حواشی و ترجمه (انگلیسی) از L. D. Keswani

Marfat.com

۸ + ۳۵ + ۳۳ + ۳٤ ص ، ۲٤ سم . غزلهای ۱۵۱–۲۲۵ .

دیوان هند : ۵۱۳ .

غزلیات

۱۵- کلکته ، ۱۸۰۹م/۱۲۲٤ه ، ۹٦ ص ، ۲۹ سم .

دیوان هند : ۱۲۱ .

۱٦- لاهور ، ۱۸٦۳م/(۸۰-۱۲۷۹ه) ، سنگی ، وزیری ، ۸٤ ص .

مشار : ۲۳۱۷ .

۱۷- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸٦۸م/(۱۲۸۵ه) ، سنگی ، ۸٤ ص ،

۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۱۲۱ .

۱۸- «سعدی و خسرو» : گردآوری از وزیر الحسن عابدی - شامل غزلهای همردیف و هم قافیهٔ سعدی و خسرو دهلوی .

لاهور ، پیکجز لمیتڈ ، ۱۹۷۰م/۱۳۹۰ه ، ۳٦ + ۲۵۰ + ۸ ص ،

۲۲ سم .

گنج بخش : ش ۲۰۹٦ .

قصاید

۱۹- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۷۱ ص .

بانک ملی .

Marfat.com

بوستان

در شش قسمت :

۱ - چاپ های تاریخ دار

۲ - چاپ های بی تاریخ

۳ - انتخاب

٤ - فرهنگ نامه های لغات

٥ - ترجمه ها

٦ - شرح ها

Marfat.com

Marfat.com

قسمت اول

چاپ های تاریخ دار

۱- کلکته ، فورت ولیم کالج ، ۱۲۰٤ھ/۱۸۱۰م ، بتصحیح اله داود و کرم حسینی ، ۱۰٤ ص ، سر بی ۲۷/٥ سم .
گنج بخش .

۲- کلکته ، مطبع ایشیاتک لیتهو گرافک کمپنی، ۱۲٤٤ھ/۱۸۲۸م، با فرهنگ و شرح مولوی تمیز الدین بن محمد یاور ، ۳۲۸ ص، ۲۷×۲۰ سم .
گنج بخش : ش ۱۱۱۱۹ .

۳- کانپور ، ۱۸۳۲م/٤۸-۱۲٤۷ھ) ، ۲۸۸ ص .
مشار : ۷۹٥ .

٤- لکهنو ، باهتمام عبدالرحمن بن روشن خان ، ۱۲٥۸ھ/۱۸٤۲م ، بوستان ، خاتمهٔ چاپ بمبئی ۲۰ شوال ۱۲٦۳ھ .

٥- بمبئی ، ۱۲٦۱ھ/۱۸٤٥م ، سنگی ، وزیری ، ۳۱٦ ص .
مشار : ۷۹٥ .

٦- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان» : بمبئی ، باهتمام فضل الدین بن شیخ علی کهمکر ، ۲۰ شوال ۱۲٦۳ھ/۱۸٤۸م ، بخط میرزا احمد

Marfat.com

کاشانی ، با نسخهٔ مولانا محمد مخدوم که بخط عمرو بن یوسف ابیوردی بوده تصحیح و تطبیق داده شده است ، مبنی بر چاپ عبدالرحمن بن محمد روشن خان لکهنو ، ١٢٥٨ه‍ ، ٢١٨ + ٢ ص ٣٠×١٨ سم .

گنج بخش : ش ١٧٢٩٧ .

٧- مطبع محمدی ، ١٢٦٣ه‍/(١٨٤٧م) ، ٢٨٨ ص .

بانک ملی .

٨- بمبئی ، ١٢٦٤ه‍/(١٨٤٨م) ، ١٨٦ ص .

بانک ملی .

٩- لکهنو ، مطبع مصطفائی ، ١٢٦٨ه‍/(١٨٥٢) ، چاپ دوم ، سنگی ، محشی ، ٢٢٩ ص ، ٢٦ سم .

دیوان هند : ٨٠ .

١٠- رام پور ، ١٢٦٨ه‍/(١٨٥٢م) ، سنگی ، محشی ، ٢١٦ ص ، ٢٧ سم .

دیوان هند : ٨٠ .

١١- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان» : لکهنو ، مطبع مصطفائی ، ١٢٦٩ه‍/(١٨٥٢-٥٣م) ، چاپ سوم ، ٢٢٥ ص ، ٢٦/٥ × ١٧ سم .

گنج بخش : ش ١١١٢١ .

١٢- کلکته ، ١٢٧٢ه‍/(١٨٥٥-٥٦م) ، ٣٨٠ ص ، رحلی .

مشار : ٧٩٥ .

Marfat.com

۱۳- کانپور ، ۱۲۷۳ھ/(۵۷-۱۸۵۶م) ، ۱۸۷ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۱٤- کانپور ، باهتمام محمد عبدالرحمن بن ،محمد روشن خان ، مطبع نظامی، ربیع الاول ۱۲۷٦ھ/۱۸۵۹م، ۱۳۸ ص، سنگی ،محشی ، ۲۷×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۱٦۹٤۱ .

۱۵- کانپور ، بفرمائش الهی بخش سوداگر ، مطبع نظامی ، ۱۲۷٦ھ/ (٦۰-۱۸۵۹م) ، محشی ، ۲۱۸ ص ، ۲۷×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۱۳٤۸۸ .

۱٦- کانپور ، ۱۲۷۷ھ/(٦۱-۱۸٦۰م) ، ۱۸۷ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۱۷- لکهنو، مطبع نولکشور، ۱۲۷۹ھ/۱۳٦۳-۸٦۲ م)، محشی، ۲۲ ص، ۲٤/۵ سم .

نوشاهیه : ش ۱۵۹٤

۱۸- لاهور ، ۱۸٦۳م/(۸۰-۱۲۷۹ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۱۷۹ ص .

مشار : ۷۹٦ .

۱۹- اله آباد ، مطبع گلزار ، ۱۲۸۳ھ/(۱۸٦٦م) ، محشی، ۱۳۸ص ، ۲۷/۵ سم .

دیوان هند : ۸۰

۲۰- بمبئی ، ۱۲۸٤ھ/(۱۸٦۷م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۳٦ ص ،

مشار : ۷۹۵ .

Marfat.com

٢١- كانپور ، مطبع مصطفائی ١٢٨٤ھ/(١٨٦٧م) ، محشی ، ١٢٨ ص ٢٧/٥ سم .

ديوان هند : ٨٠ .

٢٢- لكهنو ، مطبع علوی ، ١٢٨٤ھ/١٨٦٧م ، محشی ، ١٢٨ ص ، ٢٧/٥ سم .

ديوان هند : ٨٠ .

٢٣- اره ، مطبع سنت پرشاد ، ١٢٨٥ھ/١٨٦٨م ، محشی، ٢١٩ ص، ٢٧ سم .

ديوان هند : ٨٠ .

٢٤- دهلی ، مطبع مصطفائی ، ١٢٨٥ھ/(١٨٦٨م)، محشی ، ١٣٦ ص، ٢٤/٥ سم .

ديوان هند : ٨١ .

٢٥- دهلی ، هندو پريس ، ١٢٨٥ھ/١٨٦٨م ، محشی ، ١٣٥ ص ، ٢٧ سم ، .

ديوان هند : ٨١ .

٢٦- كانپور ، مطبع نولكشور ، ١٨٦٨م/(٨٥-١٢٨٤ھ) ، محشی ، ١٣٨ ص ، ٢٦/٥ سم .

ديوان هند : ٨٠ .

٢٧- لاهور ، مطبع سركاری ، ١٨٦٨م/(١٢٨٥ھ) ، ٢١٦ ص، ٢٣ سم.

ديوان هند : ٨١ .

Marfat.com

۲۸- لاهور ، مطبع مطلع نور ، ۱۸۶۸م/(۱۲۸۵ه) ، ۲۱۶ ص ، ۲۰/۵ سم .
دیوان هند : ۸۱ .

۲۹- لاهور ، مطبع سرکاری ، نوامبر ۱۸۶۹م/(۱۲۸۶ه) ، ۲۱۶ ص، ۲۳/۵ سم .
دیوان هند : ۸۱ . نوشاهیه .

۳۰- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۸۶۹م/(۸۶-۱۲۸۵ه) ، محشی ، ۳۳۲ ص ، ۲۷ سم .
دیوان هند : ۸۱ .

۳۱- کانپور ، با دیباچهٔ عبدالرحمن شاکر بن حاجی محمد روشن خان ، مطبع نظامی ، ربیع الآخر ۱۲۸۶ه/۱۸۶۹م (صفحه عنوان و خاتمه) ، اما در حاشیهٔ خاتمه قطعهٔ تاریخ طبع از منشی عنایت حسین آمده که سال ۱۲۹۳ه را نشان می دهد :

از عنایت گفت هاتف سال طبع - «بوستان سعدی شیرین زبان» ،

چاپ دوم ، ۱۳۸ ص ، ۲۷ × ۱۷/۵ سم .
گنج بخش : ش ۱۱۷۱۶ . نوشاهیه .

۳۲- لاهور ، ۱۲۸۹ه/۱۸۷۲م ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۸ ص .
مشار : ۷۹۵ .

۳۳- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان» : لکهنو ، مطبع مصطفائی ، رجب ۱۲۹۱ه/۱۸۷۴م، چاپ ششم ، بخط خواجه محمد حسین ، محشی، ۲۲۹ ص . نوشاهیه .

Marfat.com

۳٤- بمبئی ، ۱۲۹۱ھ/۱۸۷٤م ، سنگی ، وزیری ، ۳۳۰ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۳۵- کانپور ، ۱۸۷٦م/(۱۲۹۳ھ) ، ٤۷۲ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۳٦- لکھنو ، مطبع نولکشور، جمادی‌الاول ۱۲۹٤ھ/اوریل ۱۸۷۲م ، ۳۳۲ ص .

نوشاهیه : ش ۱۵۹۳ .

۳۷- کانپور ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹٤ھ) ، ۳۳۲ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۳۸- کانپور ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹٤ھ) ، ۷٦ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۳۹- مطبع نولکشور ، ۱۲۹٤ھ/۱۸۷۷م ، محشی ، ۳۲۸ ص ، ناقص الآخر، ۲۵×۱٦/۵ سم.

گنج بخش : ش ۱۵۰۷٦ .

٤۰- کانپور ، ۱۸۷۸م/(۱۲۹۵ھ) ، ۳٤۲ ص .

مشار : ۷۹۵ .

٤۱- کانپور ، ۱۸۷۸م/(۱۲۹۵ھ) ، ۱۳۸ ص .

مشار : ۷۹۵ .

٤۲- لاهور ، ۱۸۷۸م/(۱۲۹۵ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۳۳۲ ص .

مشار : ۷۹٦ .

Marfat.com

۴۳- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان» : لکهنو ، مطبع مصطفائی ، ربیع الاول ۱۲۹۵ه/۱۸۷۸م ، چاپ هفتم ، محشی ، در صفحهٔ عنوان منابع حواشی ذکر شده است . به تصحیح سعدالدین حیدر علوی ، از روی نسخهٔ خطی بخامهٔ عمرو بن یوسف ابی وردی مورخ ۸۰۵ه در بلدهٔ ابیورد برای صفی الدوله ، ابیوردی این نسخه را از نسخه ای نقل کرده که در کتابخانهٔ برهان علی خان بوده ، ۲۲۹ ص ، ۲۶/۵×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۷۲۳۳ .

۴۴- کانپور ، مطبع نولکشور ، شوال ۱۲۹۶ه/۱۸۷۹م ، محشی ، ۳۳۲ ص ، ۲۲/۵×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۴۸۷۳ .

۴۵- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۸۸۰م/(۱۲۹۷ه) ، وزیری ، ۳۳۲ ص .

مشار : ۷۹۵ ، مهاراجه .

۴۶- بمبئی ، ۱۸۸۱م/(۱۲۹۸ه) ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۶ ص .

مشار : ۷۹۵ .

۴۷- کانپور ، مطبع نولکشور ، ربیع الثانی ۱۲۹۹ه/مارس ۱۸۸۲م ، چاپ دوم ، محشی ، ۲۲۰ ص ، ۲۶/۵×۱۷/۵ سم

گنج بخش : ش ۱۳۴۹۸ .

۴۸- دهلی ، ۱۳۰۳ه/(۸۶-۱۸۸۵م) ، سنگی ، وزیری ، ۴۹۲ ص.

مشار : ۷۹۵ .

Marfat.com

۴۹- لکھنو ، مطبع مصطفائی ، ذی الحجه ۱۳۰۴ھ/۱۸۸۷م ،
محشی، ۲۹۹ ص، ۳۶ سم.
جمیل احمد.

۵۰- کانپور ، ۱۸۸۷م/(۱۳۰۴ھ) ، ۳۳۲ ص.
مشار : ۷۹۵ .

۵۱- بمبئی ، باهتمام قاضی عبدالکریم و قاضی رحمت الله مالکان مطبع فتح الکریم ، ۱۳۰۵ھ/(۸۷-۱۸۸۸م) ، محشی ، ۳۳۰ ص ، ۲۴/۵×۱۶ سم .
گنج بخش : ش ۱۱۱۲۰ .

۵۲- بمبئی ، باهتمام قاضی عبدالکریم ، مطبع گلزار حسنی ، ۱۳۱۵ھ/ ۹۸-۱۸۹۷م ، ۳۲۹ ص.
مشار : ۷۹۸ .

۵۳- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان مترجم» : کانپور ، مطبع مجیدی ، بفرمائش محمد سعید تاجر کتب کلکته، جمادی الآخر ۱۳۲۳ھ/۱۹۰۵م، با ترجمهٔ اردوی بین السطور موسوم به شمیم بوستان، ۳۴۸ ص، ۲۵×۲۶ سم .
گنج بخش : ش ۱۸۳۰۷ .

۵۴- لاهور ، ۱۹۰۷م/(۱۳۲۵ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۳۹۶ ص .
مشار : ۷۹۵ .

۵۵- کانپور ، مطبع مجیدی ، باهتمام محمد سعید تاجر کتب کلکته ، صفر ۱۳۲۷ھ/۱۹۰۹م ، محشی ، ۳۰۸ ص ، ۲۵سم .
اشرفیه .

137910

Marfat.com

۵۶- مطبع مجتبائی ، ۱۳۲۹ھ/(۱۹۱۱م) ، محشی ، ۲۲۸ ص ، ۲۶/۵سم .

اشرفیه .

۵۷- «بوستان منکت و محشی» : پیشاور ، سردار چهجو سنگھ ، اسلامیه سٹیم پریس ، ۱۳۳۰ھ/۱۹۱۲م ، حواشی از محمد خطاب اخوند زاده ساکن گاڑہ ضلع پشاور ، بخط عبدالجبار ساکن پاتوکے مضاف وزیر آباد ، ۴۵۲ ص ، ۲۷/۵ × ۱۹سم .

گنج بخش : ش ۱۸۷۴۴ .

۵۸- بمبئی ، ۱۳۳۰ھ/(۱۹۱۲م) ، سنگی ، رقعی ، ۲۴۸ ص .

مشار : ۷۹۴ .

۵۹- «نسخۂ صحیحۂ بوستان» : کلکته ، بفرمائش محمد عبد القیوم تاجر کتب ، مطبع قیومی کانپور ، شعبان ۱۳۳۲ھ/ژوئیه ۱۹۱۴م ، ص ۲-۲۸۶ ، ۲۴/۵ × ۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۲۶۲۵ .

۶۰- لاهور ، شیخ الهی بخش و محمد جلال الدین، مطبع کانشی رام، جمادی الثانی ۱۳۳۶ھ/۱۹۱۸م، محشی، ۲۲۶ ص، ۲۷ × ۱۸ سم.

گنج بخش : ش ۹۷۲ .

۶۱- لاهور ، منشی گلاب سنگھ مالکان مطبع مفید عام ، اکتوبر ۱۹۱۹م/محرم ۱۳۳۸ھ ، بخط محمد چراغ ، محشی ، ۴۷۴ ص ، ۲۶/۵ × ۱۷/۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۳۴۵۰ .

Marfat.com

٦٢- «نسخه صحیحهٔ بوستان محشی» : لاهور ، الهی بخش و محمد جلال الدین ، اسلامیه سٹیم پریس ، ١٣٤٧ھ/١٩٢٨م ، ٢٢٦ ص ، ٢٧ × ١٨ سم .
گنج بخش : ش ١٣٤٤٨ .

٦٣- «بوستان چوب قلم» : لاهور ، حاجی ملک دین محمد اینڈ سنز ، دین محمدی الیکٹرک پریس ، ١٣٥٠ھ/١٩٣١-٣٢م ، محشی ، بخامهٔ مولوی احمد حسین خان ساکن عادل گڑھ و مولوی حکیم الله رکھا قریشی ساکن روڑس تحصیل و ضلع سیالکوٹ ، ٣٤٠ ص ، ٢٦/٥ × ١٨ سم .
گنج بخش : ش ١٨٠٦ .

٦٤- لاهور ، شیخ غلام علی اینڈ سنز ، علمی پرنٹنگ پریس ، شعبان ١٣٥٢ھ/نومبر ١٩٢٣م ، محشی ، ٣٤٠ ص ، ٢٧ سم .
اشرفیه .

٦٥- «بوستان مترجم» : لاهور ، ملک دین محمد اینڈ سنز ، دین محمدی پریس ، ١٩٣٤م/١٣٥٢-٥٣ھ ، ٤٨٠ ص ، ٢٨ سم .
جمیل احمد .

٦٦- بمبئی ، ١٣١٨ش/١٩٣٩م ، سنگی ، وزیری ، خط درشت ، ٣٣٦ ص .
مشار : ٧٩٥ .

٦٧- «بوستان مترجم ترجمه از مولوی جعفر علی و سید محمد امیر حسن نورانی استاد عربی و فارسی در اسلامیه کالج لکهنو .
لکهنو ، رام کمار پریس ، ١٩٥٢م (٧٢-١٣٧١) چاپ اول ، سنگی ، ٣٧٠ ص .
نوشاهیه .

Marfat.com

۶۸- دهلی، سب رنگ کتاب گهر، دهلی پرنٹنگ ورکس، ۱۳۷٤ھ/ ۱۹۵٤-۵۵م، محشی، ۲٤۰ ص، ۲۵/۵ سم.

جمیل احمد.

۶۹- «بوستان مترجم»: متن فارسی با ترجمهٔ بین السطور به زبان اردو از عبدالکریم سعدی (معاصر) (تنها ترجمه باب اول است) با مقدمهٔ دکتر نبی بخش بلوچ.

حیدر آباد (سنده)، آزاد بک ڈپو، سعید آرٹ پریس، (۱۹۵٦م/۱۳۷٦ھ) بخط عبدالمجید یوسف زئی، ۱۰٤ ص، ۱۸×۱۲ سم.

گنج بخش: ش ۱۹۵۲.

۷۰- پیشاور، محمد عبدالخالق، (۱۳۷۹ھ/۶۰-۱۹۵۹م)، بتصحیح و تنقیح مولوی نقیب احمد اوچی دیوبندی، محشی، ٤۵٤ص، ۲۸/۵×۲۰ سم.

گنج بخش: ش

۷۱- کراچی، ایجوکیشنل پریس، ۱۹٦۵م/۸۵-۱۳۸٤ھ، با ترجمه و حواشی به اردو، ۳۲۸ ص، ۲۳/۵ سم.

اشرفیه.

چاپهای دیگر به نقل از دیوان هند: ۸۱. در دست چپ شماره قفسه و در داخل پرانتز سال میلادی چاپ کتاب است.

Marfat.com

306. 32. C. 17 (1869).
306. 33. E. 25 (1869).
2035/1 (1869).
2179/1 (1869).
2208/2 (1869).
2208/7 (1869).
2029/1 (1869).
2038/1 (1869).
2034/2 (1870).
2208/8 (1971).
2083/1 (1872).
306. 33. E. 26 (1873)
306. 33. E. 13 (1873)
2065/3 (1873).
2066/2 (1874).
863/22 (1874).
2104/3 (1874).
306. 32. C. 8 (1874).
306. 31. F. 28 (1874).
916/1 (1874).
916/9 (1874).
2066/3 (1875).
2082/1 (1875).
2178/1 (1875).
2182/2 (1875).
2183/1 (1875).
306. 33. E. 12 (1875).
2105/7 (1876).
2180/1 (1876).
2204/1 (1876).
2208/3 (1876).
Per. E. 106 (1876).
2335/1 (1876).
2205/7 (1876).
2181/1 (1877).
2179/8 (1877).
2208/4 (1877).
2208/5 (1877).
2209/1 (1877).
2208/6 (1878).
306. 33. E. 24 (1881).
302/3 (1886).
306. 32. B. 13 (1882).
306. 32. D. 22 (1888).
682/5 (1893).
3723/1 (1905).
Per. F. 50/1 (1916).
Per. F. 22 (1931).

Marfat.com

قسمت دوم

چاپ های بی تاریخ

۱- بمبئی ، مطبع محمدی ، باهتمام علی بهائی شرف علی سورتی ، بتصحیح و تزاید حواشی نثار احمد بریلوی ، ۳۳۶ ص ، ۲۵×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۱۳٤۱۵ .

۲- بمبئی ، سنگی ، وزیری ، ۲۱۰ ص .

مشار : ۷۹٦ .

۳- بمبئی ، سنگی ، وزیری ، ۲۱۹ ص .

مشار : ۷۹٤ .

٤- «بوستان محشی جلی قلم» : پشاور ، میاں حاجی محمد و عبدالرحمان ، گیس پرنٹنگ ورکس لاهور ، حواشی از ملا ککه و ملا محمد خطاب و ملا گاڑه ، ٤۳۹ ص ، ۲۷×۱۸ سم .

گنج بخش : ش ۱۳٤٤۵ .

۵- کانپور ، مطبع قیومی ، ۲۰۸ ص .

ادارهٔ ادبیات .

٦- «نسخهٔ صحیحهٔ بوستان» : کراچی ، محمد سعید اینڈ سنز

Marfat.com

تاجران کتب ، مطبع سعیدی ، محشی ، ۳۳٤ ص ، ۲٤ × ۱۸ سم
خانۂ فرهنگ : ش ۸۷۷ .

۷- لاهور ، چراغ الدین و سراج الدین ، ۱۲۸ ص ، محشی ، ۲٤/۵ سم .
اشرفیه .

۸- لاهور ، مطبع رفاه عام ، بفرمائش سردار جوت سنگھ ، سنگی ، ٤۲۷ ص .
نوشاهیه .

۹- لاهور ، مطبع مفید عام ، ٤ + ٤۷٤ ص ، ۲٦/۵ × ۱۸ سم .
گنج بخش : ش ۱۵۰۱٦ .

۱۰- لکهنو، مطبع نامی منشی گلاب سنگھ، ٤۷٤ ص، ۲٤ × ۱۷/۵ سم.
گنج بخش : ش ۱۰۹۸۹ .

۱۱- لکهنو ، مطبع نولکشور ، سنگی ، ۲۱۲ ص .
نوشاهیه .

۱۲- ملتان ، مکتبه شرکت علمیه، ایورگرین پریس لاهور ، ۲٤٤ ص، سنگی ، ۲٤ سم .
جمیل احمد .

۱۳- مطبع مرتضوی ، ۲۱٦ ص ، محشی ، ۲۷ × ۱۷/۵ سم .
گنج بخش : ش ۲۹۵۹ .

Marfat.com

۱٤- مطبع حجری ، ۱۸۷ ص ، نسخی ، ۲۶/۵ سم .
جمیل احمد .

۱۵- مطبع میر حسن رضوی ، ۲۱۶ ص سنگی ، نسخی، ۲۶ × ۱۶ سم.
گنج بخش : ش ۱۶۸۲۱ .

برای بعضی چاپهایی دیگر رجوع کنید به : دیوان کلیات سعدی .

Marfat.com

قسمت سوم

انتخاب بوستان

پیرایهٔ خرد

برای کلاس دوم مدارس متوسطهٔ پنجاب .

۱ـ لاهور ، مفید عام پریس ، ۱۸۹٤/(۱۲-۱۳۱۱ھ) ، ۱۹٤ ص ، سنگی ، ۱٦/۵ سم .

دیوان هند : ٤۰۲ .

۲ـ لاهور ، مفید عام پریس ، ۱۹۰٦/(۱۳۲٤ھ) ، ۲ + ۲۳۸ ص ، سنگی ، ۱۸ سم .

دیوان هند : ٤۰۲ .

۳ـ (هند) ، ص ۱٦۱-۲۵۱ ، ۲۳/۵ × ۱٦ سم .

گنج بخش : ش ۱۸۷۵٤ .

عقود فارسی لیس صاحب ـ عقد هشتم ـ نظم نمبر چهارم ـ عقد منظوم ـ منتخب بوستان مولانا سعدی شیرازی .

بتصحیح ولیم ناسولیس Nassau Less و مولوی کبیرالدین ، برای بهرهٔ انگریزی و فارسی مدرسهٔ کلکته .

٤ـ کلکته ، کالج پریس ، ۱۸٦۳م/۸۰-۱۲۷۹ھ ، ۱۵۱ ص ، سر بی، ۲۱/۵ × ۱۳/۵ سم .

Marfat.com

گنج بخش : ش ۱۶۷۰۷ .

عقد منظوم

۵- کلکته ، ۱۸۷۶م/(۱۲۹۳ھ) چاپ دوم ، ترجمهٔ انگلیسی و توضیحات از عدالت خان ، ٤ + ۱٦ + ۲۰۱ ص ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۸۳ .

٦- کلکته، ۱۸۸۱م/(۱۲۹۸ھ) چاپ سوم، ۲۲ + ۱۹٤ ص، ۲۱ سم.

دیوان هند : ۸۳ .

گلدستهٔ دانش

از محی الدین محمد . در ۱۲۹۹ھ . کتاب درسی برای کلاس پنجم در مدارس متوسطهٔ پنجاب .

۷- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸۸۳م/(۱۳۰۰ھ) ، ۱۷۰ ص ، ۱٦×۱۲ سم .

گنج بخش : ش ۱۱۱٤۳ .

۸- آگره ، مطبع مفید عام ، ۱۳۰۳ھ/۱۸۸٦م ، ۱۷۰ ص ، ۲٤×۱۵ سم .

گنج بخش : ش ٦٦۳۳ .

۹- اله آباد ، ۱۸۸۸م/٦-۱۳۰۵ھ، سنگی ، وزیری ، ۱۷۰ ص .

مشار : ٤۲۷۱ .

۱۰- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۸۹٦م/(۱٤-۱۳۱۳ھ) ، سنگی ، ۱۱۰ ص ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱٦۱ .

Marfat.com

۱۱- لاهور ، مفید عام پریس ، ۱۹۰٤م/(۱۳۲۲ھ) ، ۲۰٤ ص ، سنگی ، ۱۷/۵ سم .

دیوان هند : ۱٦۱ .

۱۲- لاهور ، ۱۹۰۷م/(۱۳۲۵ھ) ، ۱+۲۲۹ ص ، سنگی ، ۱۸/۵ سم .

دیوان هند : ۱٦۱ .

SELECTION BOSTAN

۱۳- کلکته ، پرشین پریس ، کالج آف فورٹ ولیم ، ۲٤ ذی الحجه ۱۲۲٤ھ/ ۳۱ ژانویه ۱۸۱۰م ، بتصحیح الله داود و کرم حسینی ۱۰٤ ص ، سر بی ، ۲۷/۵ × ۲۰ سم

گنج بخش : ش ۵۳۸۹ .

گزیده های گونا گون

۱٤- هند، ٦٤-۱۸٦۳م/(۱۲۸۰ھ)، وزیری، ٤۸ + ۲٤ + ۲۳ + ۱ص، (چنین بنظر میرسد که انتخاب کتابهای دیگر نیز همراه دارد) .

مشار : ۷۹٦ .

۱۵- لاهور، مطبع سرکاری ، ۱۸٦۷م/(۱۲۸٤ھ)۸۸ ص ، سنگی ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۸۲ .

۱٦- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸٦۸م/(۱۲۸۵ھ) ، ۸۸ ص ، سنگی ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۸۲ .

Marfat.com

۱۷- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۸۶۹م/(۱۲۸۶ه) ، باب چهارم و هفتم ، ۸۱ ص ، سنگی ، ۲٤ سم .

دیوان هند : ۸۲ .

۱۸- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷۲م/(۱۲۸۹ه) ، بکوشش سعید الدین احمد ، ۷۵-۸۱ ص ، سنگی ، ۲۳ سم .

دیوان هند : ۳٦۳ .

۱۹- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ه) ، بکوشش سعید الدین احمد ، سنگی ، ۲٤ سم .

دیوان هند : ۳٦۳ .

۲۰- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷٦م/(۱۲۹۳ه) ، بکوشش سعید الدین احمد ، سنگی ، ۲٤ سم .

دیوان هند : ۳٦۳ .

۲۱- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸۷٦م/(۱۲۹۳ه) ، ۱۵۵ ص ، سنگی ، ۲۲/۵ سم .

دیوان هند : ۸۲ .

Readings from Persian Prose and Poetry, for high schools.

گرد آوری از این - اے حاجب شاهی ، کارمند شعبهٔ آموزش و پرورش ایالت بروده (هند) .

انتخاب گلستان ، کریما و بوستان و کتب دیگر است . با مقدمهٔ انگلیسی .

Marfat.com

٢٢- سورت (هند) ، آئی - پی - مشن پریس ، ١٩١١م/١٣٢٩ھ ، چاپ سوم ، سربی ، ٢١٣ + ١٢٤ ص ، ٢٠/٥ × ١٣ سم .

گنج بخش : ش ٣٩٢٠ .

Selections from Persian Prose and Poetry, for standards V, VI and VII of high schools.

گرد آوری از Pestonjee Kavasjee Kanga . انتخاب ٦٥ حکایت گلستان و کریما و بوستان و کتب دیگر است . با مقدمهٔ انگلیسی .

٢٣- بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، ١٩٢١م/١٣٣٩-٤٠ھ ، چاپ چهارم ، ٢ + ١٣٨ + ٧١ ص ، ٢٠/٥ × ١٤ سم .

گنج بخش : ش ٣٧٦٠ ء

Marfat.com

قسمت چهارم

فرهنگ نامه های لغات بوستان

حل ترکیب بوستان باب دوم و سوم .

از منشی محمد بلال . به سال ۱۲۹۸ھ/۱۸۸۱م با ترجمهٔ اردو .

۱ ـ دهلی ، مطبع یوسفی، ۱۲۹۹ھ/۱۸۸۲م ، چاپ دوم ، سنگی ، ۱۰۴ ص .

نوشاهیه .

حل ترکیب بوستان

از ناشناس .

۲ـ لاهور ، ۱۸۸۱م/۱۲۹۸ھ ، سنگی ، وزیری ، ۲۰۸ ص .

شمار: ۷۹۶ و ۱۸۰۰ .

فرهنگ بوستان = فرهنگ صحیحه بوستان

از سید ابن حسن . در سالهای ۹۸-۱۲۸۱ھ/ ۸۰-۱۸۶۴م نگاشته است . به ترتیب حروف تهجی و به رعایت حرف اول و دوم

آغاز : عندلیب خامه در بوستان ستائش بهار آفرینی زمزمه پرداز است .

۳ـ لکهنو ، مطبع نولکشور ، محرم ۱۲۹۸ھ/۱۸۸۰م ، سنگی ، ۲۲ ص ، ۲۳ سم .

Marfat.com

گنج بخش : ش ۱۳۴۹۸ و ش ۴۸۷۳ . دو چاپ در یک سال .

۴- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۹۰-۱۸۸۸م/۷-۱۳۰۵ه ، سنگی ، وزیری ، ۲۲ + ۳۲ ص (با فرهنگ گلستان) .

شمار : ۳۷۰۲ .

۵- کلکته ، بفرمائش محمد عبدالقیوم ، مطبع قیومی کانپور (صفحه عنوان) ، مطبع مجیدی (خاتمه) ، صفر ۱۳۲۷ه/۱۹۱۸م ، ص ۲۸۷-۳۰۸ ، ۲۴/۵ × ۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۲۶۲۵ .

فرهنگ بوستان

از محمد عبدالله گلشن .

۶- لکهنو ، ۱۳۱۱ه/۹۴-۱۸۹۳م ، وزیری ، ۲۰ ص .

شمار : ۳۷۰۱ .

کشاف اسرار یعنی حل الترکیب منتخب بوستان

از محمد عبدالغفور مدرس اول مدرسه پهانی پت ضلع کرنال (هند) . در سال ۱۲۹۶ه حل ترکیب انتخابی که «مروجهٔ مدارس سرکاری احاطهٔ پنجاب» بود . به اردو .

آغاز : باب اول در بیان عدل و رای . . . نوشته می شود فعل حال مجهول باب اول به ترکیب توصیفی مفعول .

۷- لاهور ، مطبع مفید عام ، بفرمائش گلاب سنگه ۱۲۹۹ه/ ۱۸۸۲م ، سنگی ، چاپ اول ، ۳۱۴ ص ، ۲۵ × ۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۶۹۳۱ . نوشاهیه .

Marfat.com

قسمت پنجم

ترجمه های بوستان

اردو :

بوستان مترجم

از مولوی جعفر علی و سید محمد امیر حسن نورانی .

رک به شماره : ٦٧

بوستان مترجم

از عبدالکریم سعدی . مدیر مجلهٔ الهلال، (معاصر) .

رک به شماره : ٦٩ .

بوستان مترجم منظوم

از گوبند پرشاد فضا بن دیبی پرشاد . در ١٢٩٥ه (= هوئی بوستان اب یه رشک بهار).

١- کانپور ، مطبع نولکشور ، ژوئیه ١٨٨٠م/رجب ١٢٩٧ ه، چاپ سوم ، محشی ، ٣٣٢ص .

ادارهٔ تحقیقات : ش ٧٣٤١ (اخلاق) .

دو ترجمهٔ دیگر

رک به شماره : ٦٥ ، ٧١ .

Marfat.com

بچوں کی بوستان

ترجمۂ اردوی پندهای بوستان برای کودکان

رحمانیه : ۸ .

شمیم بوستان

از محمد عبدالواحد نولوی غازی پوری . بفرمائش حاجی محمد سعید تاجر کتب ، کلکته .

آغاز (مقدمه) : مالک بوستان کون و مکان کی حمد و ثنا .

ترجمه : بنام جهاندار جان آفرین . شروع کرتا هوں میں جهان رکھنے والے جان پیدا کرنے والے کے نام سے .

رک به شمارۂ : ۵۳ .

ترجمه از ملک عنایت الله

۲- چاپ : با متن فارسی، ترجمه در میان سطرها چاپ شده، لاهور، ملک دین محمد و پسران (ب ت) .

اختر راهی .

ترجمه و حواشی از قاضی سجاد حسین

مدرس مدرسه عالیه فتح پوری دهلی ، در ۱۳۸۱ھ/۱۹۶۱م نگاشته شده است :

یه معجزه سعدی کا ، یه شان خدا کی ہے
انیس سو اکسٹھ میں هوا گل ہے بہار افزا

Marfat.com

۳- دهلی ، **کتاب خانه سب رنگ**، (۱۳۸۱ھ/ ۱۹۶۱م) .

اختر راهی .

ترجمه منتخبی از بوستان

از سید شاه محمد نعیم ندوی فردوسی .

٤- حیدر آباد سنده (۱۳۷٦ھ/ ۱۹۵۷ م) .

اختر راهی :

حکایات سعدی

ترتیب و ترجمه از طالب هاشمی .

۵- لاهور ، شعاع ادب ، (ب ت) .

اختر راهی :

مثنوی دلآرام راضی

از جانی بهاری لال متخلص به راضی .

٦- چاپ نامعلوم .

اختر راهی :

Marfat.com

قسمت ششم

شرح های بوستان

فارسی :

انهار الاسرار

از علیم حسنی حسینی جالندهری مرید میر سعید معروف به سید بهیکه سیوانی . در سال ۱۱۴۵ھ/۳۳-۱۷۳۲م نگاشته است . گفت تاریخ شروعم در ضمیر - از (کلام شیخ سعدی) یاد گیر .

آغاز : حمد خداوندی را که در بوستان جان انهار اسرار جاری ساخته .

۱- لاهور ، شیخ رحیم بخش ، مطبع مطلع نور ، ۱۲۸۶ھ/(۱۸۶۹م) ۲۲۴ ص ، سنگی ، ۲۵×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۲۱۴۹ .

بهار بوستان

از منشی ٹیک چند بهار (م ۱۱۸۰ھ) نگارندهٔ «بهار عجم» .

۲- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۹۲۷م/۴۶-۱۳۴۵ھ ، چاپ چهارم، ۶۱۰ ص ، ۲۴×۱۵/۵ سم .

گنج بخش : ش ۲۵۴۱ .

Marfat.com

٣ـ دهلی ، مطبع محمود المطابع ، ١٣٠١ھ/(١٨٨٤م) ، ٤٩٤ ص ، سنگی ، ٢٦ سم .

دیوان هند : ٨٢ .

فرهنگ و شرح بوستان

از سولوی تمیز الدین بن محمد یاور .

٤ـ کلکته ، مطبع ایشیاتک لیتهو گرافک کمپنی، ١٢٤٤ھ/١٨٢٨م

در حاشیهٔ بوستان .

گنج بخش : ش ١١١١٩ .

شرح بوستان

از قادر علی .

٥ـ کلکته محمدی پریس ، ١٨٢٩م/(١٢٦٦-٦٥ھ) ، ٥٠٤ ص .

بانک ملی .

شرح بوستان مشهور محمدیه تصنیف مولانا محمد گلهوی معروف به شرح محمد گلهوی ـمع ازدیاد و مطالب مفیده .

از محمد بن غلام محمد گلهوی که شرح شرفنامه را در ١٢٤٥ھ نگاشته بود .

آغاز : الحمد لله . . . اما بعد بعرض می رساند راجی الی رحمة العلام الصمد .

Marfat.com

٦- لاهور ، ١٢٩٤هـ/١٨٧٧م .

نشار : ٣٢١٢ .

٧- لاهور ، میاں چراغ الدین و سراج الدین ، مطبع مصطفائی ، ب ت ، ٤٦٤ ص ، سنگی ، ٢٥ سم .

گنج بخش : ش ٢٢٤٥ .

شرح بوستان

از نا شناس .

٨- (کلکته) ، مطبع قادری ، ١٨٣٦م/٥٦-١٢٤٦هـ ، ٥٢٣ ص ، ٣٠/٥ سم .

دیوان هند : ٨٢ .

٩- لاهور ، بفرمائش چراغ الدین ، مطبع خورشید عالم ، ١٢٩٧هـ/ ١٨٨٠م ، ٤٦٤ ص .

گنج بخش .

Marfat.com

کریما = پند نامه

درشش قسمت:

۱. چاپ های متن کریما (تاریخ دار وبدون تاریخ)

۲- انتخاب

۳- تضمین

٤- فرهنگنامه های لغات

۵- ترجمه ها

٦- شرح ها

Marfat.com

Marfat.com

قسمت اول

چاپ های تاریخ دار

۱- ۱۲۵۷ھ/(۱۸٤۱م) .

آصفیه ۳ : ٦۸٤ .

۲- (کلکته) ، ایشیاتک لیتهوگرافک پریس ، ۱۲٦۱ھ/۱۸٤۵م ، با ترجمهٔ منظوم از مظهر علی خان واله ، ۷ + ۲۳ ص، سنگی ، ۲٤/۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۱ .

۳- آگره ، سکول بک پریس ، (۱۲٦۳ھ)/۱۸٤۷م ، ۱۵ص ، ۲۵/۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۱ .

٤- مدراس ، مطبع جامع الاخبار ، ۱۲٦٤ھ/(۱۸٤۸م) ، حواشی از سید رحمت الله ، ۱۹ ص ، سنگی ، ۲۵/۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۱ .

۵- (بریلی) ، مطبع عمدة الاخبار ، (۱۲٦۵ھ/۱۸٤۹م) ، ۱۳ ص ، سنگی ، ۲۲/۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۱ .

Marfat.com

٦- میرٹھ ، مطبع قادری ، ١٢٦٦ھ/١٨٥٠م ، سنگی ، ١٦ ص ، ٢٢/٥ سم .
دیوان هند : ٣٩١ .

٧- آگره ، مطبع جام جمشید ، (١٢٤٧ھ)/١٨٥١م ، با ترجمهٔ منظوم و حواشی ، ١٦ ص ، سنگی ، ٢٦/٥ سم .
دیوان هند : ٣٩١ .

٨- کانپور ، مطبع مصطفائی ، ١٢٦٨ھ/(١٨٥١م) ، ١٦ ص ، سنگی ، ٢٥ سم .
دیوان هند : ٣٩٢ .

٩- سیالکوٹ ، مطبع چشمهٔ فیض ، (١٢٧٠-٧١ھ)/١٨٥٤م ، ٩ ص ، سنگی ، ٢٩ سم .
دیوان هند : ٣٩٢ .

١٠- کانپور ، مطبع مصطفائی ، ١٢٧٢ھ/(١٨٥٥-٥٦م) ، ١٦ ص ، بانک ملی .

١١- ١٢٧٣ھ/(١٨٥٦-٥٧م) ، با ترجمه . بانک ملی .

١٢- «نسخهٔ صحیح کریما» : مدراس ، مطبع مخزن الاخبار ، ١٢٧٤ھ/(١٨٥٧م) ، محشی ، سنگی ، ١٦ ص ، ٢٤/٥ سم .
دیوان هند : ٣٩٢ .

١٣- لاهور ، ١٨٦١م/٧٨-١٢٧٧ھ) ، سنگی ، ١٢ ص .
مشار : ٤٠٦٢ .

Marfat.com

١٤- كانپور ، ١٢٧٧ھ/(١٨٦٠-٦١م) ، سنگی ، ٢٠ ص .
مشار : ٤٠٦٢ .

١٥- لكهنو ، مطبع مصطفائی ، ١٢٧٩ھ/(١٨٦٢-٦٣م) ، ١٤ ص .
ادارۂ ادبيات .

١٦- كانپور ، مطبع نظامی، ١٢٨٥ھ/١٨٦٨م، ١٢ ص، در پنج گنج، سنگی ، ٢٧ سم .
ديوان هند : ٣٩٥ .

١٧- كانپور ، مطبع نظامی، ١٢٨٥ھ/١٨٦٨م ، ١٢ ص (با پنج گنج مروجۂ پنجاب) محشی ، ٢٤×١٥/٥ سم .
گنج بخش ۽ ش ١٧١٤٤ .

١٨- لدهيانه ، امريكن مشن، ١٨٦٩م/(١٢٨٥-٨٦ھ) ، ص ٧١-٨٤ در منتخبات فارسی ، سنگی ، ٢٠ سم .
ديوان هند : ٣٦٣ .

١٩- بمبئی ، مطبع حيدری ، ١٢٨٧ھ/(١٨٧٠م) ، در مجموعه ص ٣٢ ، سنگی ، ٢٤ سم .
ديوان هند : ٣٨٣ .

٢٠- لاهور ، ١٨٧٢م/(١٢٨٩ھ) ، سنگی ، وزيری ، ١٢٥ ص !
مشار : ٤٠٦٢ .

٢١- مطبع نولكشور ، ١٢٨٩ھ/١٨٧٢م ، ١٢ ص .
ادارۂ ادبيات .

Marfat.com

۲۲- «کریما با معانی» ، بمبئی ، انگلش اینڈ گجراتی پرنٹنگ پریس ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ھ) ، به حروف گجراتی و توضیحات بزبان گجراتی ، ۲ + ٤٠ ص ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۳۹۲ .

۲۳- لکهنو ، ۱۸۷٤م/(۱۲۹۱ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۵۳ ص .

مشار : ٤٠٦۳ .

۲٤- بمبئی ، ۱۲۹۱ھ/۱۸۷٤م ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۲۰۱ .

۲۵- دهلی ، مطبع فاروقی ، ۱۲۹۱ھ/(۱۸۷٤م) ، ۱۲ ص ، در پنج گنج ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۵ .

۲٦- (لاهور) ، مطبع محمدی ، (۱۲۹۱ھ/۱۸۷٤م ؟) ، با ترجمهٔ منظوم به اردو ، ۱٦ ص ، سنگی ، محشی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۲ .

۲۷- دهلی ، مطبع فاروقی ، ۱۲۹۲ھ/(۱۸۷۵م) ، ۱۲ ص در پنج گنج ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۵ .

۲۸- گوجرانواله ، ۱۸۷۵م/(۱۲۹۲ھ) ، سنگی ، خشتی ، ۱٦ ص .

مشار : ٤٠٦۳ .

۲۹- بمبئی ، مطبع حیدری ، ۱۲۹٤ھ/۱۸۷۷م ، ص ۲-۱٤ ، در

Marfat.com

پنج گنج ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند ۳۹۵ .

۳۰ـ کانپور ، ۱۲۹٤ھ/(۱۸۷۷م) ، سنگی ، وزیری ، ۱٦ ص .

مشار : ٤۰٦۲ .

۳۱ـ میرٹھ ، ۱۲۹٤ھ/(۱۸۷۷م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۲ ص .

مشار : ٤۰٦۳ .

۳۲ـ لاهور ، چراغ دین ، مطبع خورشید عالم ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹٤ھ)

چاپ اول ، ۱۲ ص ؛ محشی ، ۲٤/٥ × ۱٦ سم .

گنج بخش : ش ۸۸٤۷ .

۳۳ـ کانپور ، ۱۲۹٦ھ/(۱۸۷۹م) ، سنگی ، وزیری ، ۳۲ ص .

مشار : ٤۰٦۲ .

۳٤ـ آگره ، ۱۸۸۰م/(۱۲۹۷ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۱٦ ص .

مشار : ٤۰٦۲ .

۳٥ـ بمبئی ، مطبع صفدری ، ۱۸۸٥م/(۳-۱۳۰۲ھ) ، ۱۲ ص .

ادارهٔ ادبیات .

۳٦ـ «کریما معرب» : مطبع نولکشور ، (اوت ۱۸۸۷م/٤۰۱۳ھ) ،

سنگی ، ۲٦ ص ، اعراب گذاری از کالکا پرشاد موجد .

نوشاهیه .

۳۷ـ بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۳۰٤ھ/۱۸۸۷م ، ۱۲ ص ، در

Marfat.com

مجموعه ، ۲۵×۱۶/۵ سم .

گنج بخش : ۱۷۵۵ .

۳۸- امرتسر ، چشمهٔ نور پریس ، ۱۸۸۸م/(۱۳۰۵-۶ه) ، با ترجمهٔ پنجابی ، ۳۶ ص ، ۲۲ سم .

محمد موسی .

۳۹- لاهور ، ۱۸۹۰م/(۱۳۰۷-۸ه) ، سنگی ، وزیری ، ۲۴ ص .

نشار : ۴۰۶۲ .

۴۰- بریلی ، ۱۸۹۴م/(۱۳۱۱-۱۲ه) ، سنگی ، وزیری ، ۲۰ سم .

نشار : ۴۰۶۲ .

۴۱- لکهنو ، ۱۸۹۶م/(۱۳۱۳-۱۴ه) ، سنگی ، وزیری ، ۱۶ ص .

نشار : ۴۰۶۳ .

۴۲- بمبئی ، ۱۳۱۲ه/(۹۵-۱۸۹۴م) ، سنگی ، رقعی ، ۱۲۴ ص .

نشار : ۴۰۶۲ .

۴۳- لکهنو ، ۱۳۱۲ه/(۹۵-۱۸۹۴م) ، سنگی ، وزیری ، ۵۳ ص .

نشار : ۴۰۶۳ .

۴۴- مراد آباد ، ۱۸۹۸م/(۱۳۱۵-۱۶ه) ، سنگی ، وزیری ، ۳۶ ص .

نشار : ۴۰۶۳ .

۴۵- پیشاور ، بفرمائش دیوان وزیر سنگھ ، مفید عام پرنٹنگ ورکس

Marfat.com

لاهور ، ١٣١٧ھ/١٩٠٠م ص ٢-١٢ ، در مجموعهٔ پنج گنج مروجهٔ پنجاب ، ٢٣ × ١٤ سم .

گنج بخش : ش ١١٧٣٦ .

٤٦- لاهور ، ١٩٠٠م/(١٣١٧ھ) ، سنگی ، وزیری ، ٦٠ + ٢٥ ص !

مشار : ٤٠٦٢ .

٤٧- بمبئی ، ١٣٢٣ھ/١٩٠٥م ، سنگی ، وزیری ، ٣٢ ص .

مشار : ٤٠٦٢ .

٤٨- بمبئی ، ١٣٢٣ھ/١٩٠٥م ، سنگی ، رقعی ، در پنج گنج .

مشار : ٤٠٦٣ .

٤٩- «پند نامه عرف کریما» : لاهور ، حاجی چراغ الدین و سراج الدین ، هندوستان سٹیم پریس ، ١٣٢٤ھ/١٩٠٦م ، سنگی ، ١٦ ص .

نوشاهیه .

٥٠- حیدر آباد (دکن) ، مطبع فیض الکریم ، ١٣٢٥ھ/(١٩٠٧م) ، ٣٣ ص ، با ترجمه .

ادارهٔ ادبیات .

٥١- کلکته ، ریاض الاسلام پریس ، ١٣٢٦ھ/(١٩٠٨-٩م) ، چاپ دوم ، با ترجمهٔ منظوم به بنگالی از منشی محمد سهر الله ، ٧١ ص ، ١٧/٥ سم .

دیوان هند : ٣٩٢ .

Marfat.com

٥٢- حيدر آباد (دكن) ، مطبع اصح المطابع ، ١٣٢٧ھ/(١٩٠٩م) ، ٢٤ ص .

ادارۂ ادبيات .

٥٣- «كريما خوشخط به قلم جلى» : لكهنو ، مطبع نو لكشور ، دسامبر ١٩١٢م/(محرم ١٣٣١ھ) ، بخط اعجاز رقم ، ٢٤ ص ، ٢٦ × ٢٠ سم .

گنج بخش : ش ١٣٢٤ .

٥٤- لاهور ، مطبع مجتبائى ، ١٣٣١ھ/(١٩١٣م) ، معرب ، با ترجمه بين السطور به اردو ، ٣٢ ص ، سنگى ، ٢٥ سم .

ديوان هند : ٣٩٢ .

٥٥- «پند نامه حضرت شيخ سعدى عرف كريما» : لاهور ، گلاب سنگھ ، مفيد عام پريس ، ١٣٣١ھ/١٩١٣م ، سنگى ، ١٦ ص .

نوشاهيه : ش ١٦١١ .

٥٦- مدراس ، ١٣٣١ھ/(١٩١٢م) ، سنگى ، وزيرى ، ٤١١ ص !

مشار : ٤٠٦٣ .

٥٧- لاهور ، شيخ الهى بخش و محمد جلال الدين ، اسلاميه سٹيم پريس ، ١٩١٤م/(١٣٣٢ھ) ، سحشى ، ١٢ ص ، ٢٧ × ١٨ سم.

گنج بخش : ش ٩٧٢ .

٥٨- لاهور ، كاپر آرٹ پرنٹنگ وركس ، ١٣٣٨ھ/(١٩٢٠م) ، سحشى ، در پنج گنج ، سنگى ، ٢٨ سم .

Marfat.com

دیوان هند : ٣٩٥ .

٥٩- «کریما جلی قلم» : لاهور ، دین محمد ، مطبع دین محمدی ، حدود ١٣٤٥ھ/١٩٢٢م ، سنگی ، ١٦ ص .

نوشاهیه : ش ١٥٥٨ .

٦٠- «کریما مترجم و معرب» : لاهور ، ملک دین محمد ، دین محمد سٹیم پریس ، ١٢ مه ١٩٢٤م/١٣٤٢ھ . ٣٢ ص . ٢٤/٥ × ١٦ سم .

گنج بخش : ش ١٨٣٧ .

٦١- لاهور ، پنجاب نیشنل پریس ، ١٩٢٤م/(١٣٤٢-٤٣ھ) . با ترجمهٔ بین السطور بزبان پشتو ، محشی ، ٢٠ ص ، سنگی ، ٢٨ سم .

دیوان هند : ٣٩٢ .

٦٢- لاهور ، گروهر سٹیم پریس ، ١٣٤٣ھ/١٩٢٥م ، با ترجمه و حواشی بزبان اردو ، ١٩ ص ، در پنج گنج ، سنگی ، ٢٨ سم .

دیوان هند : ٣٩٥ .

٦٣- «کریما مترجم معرب» : لاهور ، غلام علی و برکت علی ، علمی پرنٹنگ پریس ، ١٣٥١ھ/١٩٢٨م ، سنگی ، ترجمهٔ اردو درمیان سطرها ، ٣٢ ص .

نوشاهیه : ش ١٦١٠ .

٦٤- لاهور ، امرت الیکٹرک پریس ، ١٩٣٣م/(١٣٥١-٥٢ھ) ،

Marfat.com

با ترجمهٔ پشتو و حواشی به فارسی ، در پنج گنج ، سنگی ، ۲۶ سم .

دیوان هند : ۳۹۵ .

۶۵- بمبئی ، ۱۳۵۷ه/۱۹۳۸م ، سنگی ، ۱۶ ص .

مشار : ۴۰۶۳ .

۶۶- لاهور ، ملک سراج دین اینڈ سنز ، تعلیمی پریس ، اوریل ۱۹۵۷م/۱۳۷۶ه ، چاپ سوم ، ص ۲-۱۶ در مجموعهٔ پنج گنج فارسی ، ۲۲ × ۱۴ سم .

گنج بخش : ش ۱۶۰۷۷ .

۶۷- چاٹگام (بانگلادش) ، کتابخانهٔ فیضیه ، مدرسه فیض العلوم معین الاسلام ، ۱۹۶۳م/(۸۴-۱۳۸۲ه) ، حواشی بزبان اردو از مولوی فیض الله .

۶۸- ملتان ، مکتبهٔ امدادیه ، (حدود ۱۳۸۴ه/۶۵-۱۹۶۴م) ، با شرح اردو موسوم به فیض کریم از فیض الله ککروی ، سنگی ، وزیری ، ۹۶ ص .

گنج بخش : ش ۱۱۶۹ .

۶۹- دهلی ، ۱۳۸۸ه/(۱۹۶۸م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۲ ص .

مشار : ۴۰۶۲ .

۷۰- لاهور ، مکتبهٔ قادریه ، ۱۳۹۰ه/۱۹۷۰م ، با حواشی اردو از محمد عبدالحکیم شرف قادری ، سنگی ، ۲۴ سم .

Marfat.com

گنج بخش .

۷۱- پیشاور ، محمد عبدالخالق ؟؟۱۹م/؟؟۱۳ه ، در پنج گنج ، ۷۲ ص .

لیاقت .

۷۲- چاپ های دیگر ، بنقل از دیوان هند : ۳۹۳ .

663/9 (18 ?).
800/10 (18 ?).
1482/7 (18 ?).
672/15 (1868).
797/7 (1868).
732/11 (1868).
2037/9 (1868).
2101/1 (1868).
100/3 (1869).
2035/10 (1869).
2055/7 (1869).
679/11 (1869).
680/5 (1869)
671/2 (1869).
2029/3 (1870).
2029/4 (1870).
2039/12 (1870).
2211/2 (1870).
2211/3 (1870).
2211/4 (1870).
2211/5 (1870).
2105/3 (1871).
2211/6 (1872).
2211/7 (1872).
1012/18 (1873).
2205/4 (1873).
2211/8 (1873).
2211/9 (1873).
2211/10 (1873).
2065/12 (1873).
2034/7 (1874).
863/1 (1874).
863/6 (1874).
891/8 (1874).
891/12 (1874).
891/13 (1874).
1011/8 (1874).
2460/4 (1874).
891/14 (1875).
916/6 (1875).
1011/5 (1875).
2181/4 (1875)
2211/12 (1875)
2211/12 (1875)
2066/9 (1875)
2066/10 (1875).
2067/2 (1875)
2082/7 (1875).
2211/14 (1876).
2211/17 (1876).
2211/18 (1876).
2107/4 (1876).
2179/6 (1876).
669/15 (1876).
777/13 (1876).
663/8 (1877).
663/9 (1877).
2211/19 (1877).
2211/20 (1877).
2211/22 (1878).
Per E. 27/7 (1918).

Marfat.com

چاپ های بدون تاریخ

۷۳- پیشاور ، حاجی محمد عبدالخالق ، مقبول عام پریس لاهور ، ص ۱-۱۰۰ در پنج گنج فارسی مروجهٔ پنجاب» ، ۲۵×۱۸ سم .

گنج بخش : ش ۱۸۳۰۹ .

۷۴- دهلی ، مطبع افتخار ، ۱۶ ص .

ادارهٔ ادبیات .

۷۵- ڈیره اسماعیل خان ، بفرمائش جوت سنگھ و سادھو سنگھ ، مطبع مجتبائی لاهور ، محشی ، بخط عبدالغنی وزیر آبادی ، ۱۴ ص ، ۲۱/۵×۱۴ سم .

گنج بخش : ش ۱۳۸۲ .

۷۶- کراچی ، رحمان برادرس ، ایجوکیشنل پریس ، ۳۲ ص ، ۲۴ سم .

جمیل احمد .

۷۷- «کریما مترجم» : کراچی ، قرآن محل ، مطبع سعیدی ، ۳۲ ص .

ادارهٔ تحقیقات : ۱۳۸۴۷ (اخلاق) .

۷۸- کلکته ، کلکته فائن لیتھو پریس ، معرب ، ۳۲ ص .

۷۹- لاهور ، شیخ الهی بخش و محمد جلال الدین ، اسلامیه سٹیم پریس ، ۱۶ ص ، ۲۵×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۶۳۸ .

Marfat.com

۸۰- لاهور ، مطبع انوار احمدی ، سنگی ، ۷۶ ص (باپند نامهٔ عطار) .
نوشاهیه .

۸۱- «کریدا جلی قلم» : لاهور ، جے ایس سنت سنگھ ، آفتاب عالم پریس ، ۱۶ ص .

نوشاهیه .

۸۲- لاهور ، حاجی چراغ دین و سراج دین ، اسلامیه سٹیم پریس ، ۱۶ ص ، ۲۶×۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۱۵۰۲۹ .

۸۳- لاهور ، ملک سراج دین اینڈ سنز ، علمی پرنٹنگ پریس ، بخط ایس حامد علی لاهوری ، ص ۱-۹ در مجموعهٔ پنج گنج فارسی ، ۲۳/۰×۱۵/۰ سم .

گنج بخش : ش ۱۹۳۶ .

۸۴- ملتان ، مکتبه شرکت علمیه ، محشی ، ۱۶ ص ، ۲۵/۰ سم .

جمیل احمد

۸۵- مطبع حاجی مولوی محمد حسین ، محشی ، ۱۶ ص ، ۲۴/۵×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۳۳۷ .

بعضی چاپ ها در بخش «کلیات دیوان سعدی» یاد شده است .

Marfat.com

قسمت دوم

انتخاب کریما

1. Readings from Persian Prose and Poetry, for high schools.

گرد آوری از این ـ اے ـ حاجب شاهی ، کار مند شعبه آموزش و پرورش بروده (هند) .

انتخاب گلستان و کریما و بوستان و کتب دیگر است . با مقدمهٔ انگلیسی .

۲ـ سورت (هند) ، آئی ـ پی ـ مشن پریس ، ۱۹۱۱م/۱۳۲۹ھ ، چاپ سوم ، سربی ۲۱۳ + ۱۲٤ ص ، ۲۰/۵ × ۱۳ سم .

گنج بخش : بش ۳۹۲۰ .

3. Selections from Persian Prose and Poetry, for standards V, VI and VII of high schools.

گرد آوری از Pestonjee Kavasjee Kanga . انتخاب ٦٥ حکایت گلستان و کریما و بوستان و کتب دیگر است . با مقدمهٔ انگلیسی .

Marfat.com

٤- بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، ١٩٢١م/٤٠-١٣٣٩ھ ، چاپ چہارم ، ٢+١٣٨+٧١ ص ، ٢٠/٥×١٤ سم .

گنج بخش : ش ٣٧٦٠ .

Marfat.com

قسمت سوم

تضمین کریما

تضمین کریما

از عبدالرحمان عبد .

۱ـ انباله ، بلالی پریس ، ۱۳۰۸ھ/۱۹۰٤م ، سنگی ، ۲٤ ص .

نوشاهیه .

تضمین کریما ٭

از ناشناس .

۲ـ بمبئی ، ۱۲۹۲ھ/۱۸۷۵م ، سنگی ، وزیری ، ۵۲ ص .

مشار : ۱۳٦۱ .

حکیما مسدس کریما

از حکیم عبدالله خان .

۳ـ لاهور ، مطبع عزیزی ، ۱۳۲۲ھ/۱۹۰٤م ، ٤٤ ص ، سنگی ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۳۹٤ .

Marfat.com

مخمس کریما

از تراب علی قلندری کاکوری (م ۱۲۷۰ھ/۵۹-۱۸۵۸م) ۔

آغاز : خدایا نکردیم عہدت وفا ۔ فراموش گردید قول بلی

٤۔ لکھنو ، مطبع علوی ، ۱۲۸۲ھ/۱۸٦۵م ، ص ۷۹-۹٦ در کلیات تراب ، ۲۰×۱۵ سم ۔

گنج بخش : ش ٥٤٤٨ ۔

۵۔ کانپور ، مطبع نظام ، ۱۲۹۲ھ/(۱۸۷۵م) ، ٤۰ ص ، سنگی ، ۲۵ سم ۔

دیوان ہند : ۳۹۳ ۔

مخمس کریما

از ناشناس ۔

٦۔ کراچی ، ۱۳۰۲ھ/۱۸۸۵م ، سنگی ، وزیری ، ۳۸ ص ۔

مشار : ٤٦۵۳ ۔

مسدس کریما

از منشی عزیز الحق عزیز بنارسی ۔

۷۔ گورکھ پور ، مطبع ریاض الاخبار ، ۱۳۰۸ھ/۱۹۰٤م ۔ ٤٤ ص ، سنگی ، ۲۱/۵ سم ۔

دیوان ہند : ۳۹٤ ۔

Marfat.com

مسدس کریما

از ولی محمد نظیر اکبر آبادی ـ به اردو .

٨ـ سیالکوٹ ، مطبع چشمۂ فیض ، ١٢٦٩ھ/(١٨٥٣م) ، ٢٠ ص ، سنگی ، ٢٠ سم .

دیوان هند : ٣٩٣ .

٩ـ دهلی ، مطبع مصطفائی ، ١٢٧٠ھ/(١٨٥٤م) ، ١٦ ص ، سنگی ، ٢٦/٥ سم .

دیوان هند : ٣٩٤ .

١٠ـ لکهنو ، مطبع نولکشور ، ١٢٩١ھ/١٨٧٤م ، ١٨ ص ، سنگی ، ٢٦ سم .

دیوان هند : ٣٩٤ .

١١ـ (کانپور) ، مطبع عزیزی ، ١٢٩٣ھ/(١٨٧٦م) ، ١٦ ص ، سنگی ، ٢٧ سم .

دیوان هند : ٣٩٤ .

مسدس کریما

از ناشناس .

١٢ـ دهلی ، ١٨٧٦م/١٢٩٣ھ ، سنگی ، وزیری ، ٢٤ ص .

مشار : ٤٧٤٨ .

Marfat.com

قسمت چهارم

فرهنگ نامهٔ کریما

حل ترکیب کریما

از شیخ احمد پرسروری (پسرور کنونی - سیالکوٹ) مدرس دوم مدرسهٔ تعلیم المعلمین لاهور بن میاں شمس الدین . از همانست : حل ترکیب محمود نامه . در مقدمه می نویسد : «آنجا که پند نامهٔ شیخ سعدی شیرازی کارآمد مبتدیان و منتهیان است و کتابی است جامع نصایح کارآمد دنیا و دین ، تبرکاً ترکیبش شروع کردم . و این رساله حصه اول است . و بعد اتمام آن چند ابیات متفرقه را هم ترکیب کرده رسالهٔ ثانی و ثالث ترتیب خواهم داد» . اول بیت کریما را می نویسد ، سپس از نظر دستور زبان آن را توضیح می دهد .

آغاز : بعد الحمد والصلوة بر ضمائر الولی الابصار روشن و هویدا باد .

۱- لاهور بفرمائش مؤلف در مطبع کوه طور ، ۱۲۸۳ھ/۱۸۶۶م ، چاپ دوم ، ٤٨ ص ۲۳ × ۱٤ سم .
گنج بخش : ش ۱٦٦۷۳ .

۲- لاهور ، مطبع محمدی ، ۱۸۷٦م/(۱۲۹۳ھ) ، ٤٨ ص ،

Marfat.com

سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۳ .

حل الترکیب کریما

از امبا پرشاد ، به اردو .

۳ـ دهلی ، مطبع کاشی ، ۱۸۷۹م/(۱۲۹۶ه) ، ٤۸ ص ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۳۹۳ .

فرهنگ کریما

از محمد نصر الله خان .

٤ـ حیدر آباد (دکن) ، ۱۲۹۰ه/(۱۸۷٤م) .

فهرست حیدر آباد .

Marfat.com

قسمت پنجم

ترجمهٔ کریما

اردو

ترجمهٔ منظوم از ناشناس . رک به شماره : ۲۶ ص ٤٨ .

چهار ترجمهٔ دیگر ناشناخته . رک به شماره های : ۵۰ ، ٥٤ ، ۶۲ ، ۶۳ ص ۵۱ ، ۵۲ ، ۵۳ .

کریما مترجم و معرب

از ناشناس .

رک به شماره : ۶۳ ص ۵۳ .

نوشاهیه : ۱۶۱۰ .

اردو کریما

ترجمهٔ منظوم از صبر رضوی مخدوم .

۱- شیخ پوره مونگیر، (۱۳۸۰ھ)

اختر راهی .

ترجمه شیخ سعدی کے پند نامے کا (منظوم) .

از مظهر علی خان ولا ، به سال ۱۸۰۲م/۱۲۱۷ھ . چنانکه در قطعهٔ تاریخ آمده است :

کریما کا جب ترجمه کر چکا- تو مجھ سے میری طبع نے یه

Marfat.com

کہا . کہ تاریخ کہہ یادگارانہ طور - سن عیسوی کے موافق بغور . اسی فکر میں تھا کہ آئی ندا - «ھوا ترجمہ نظم میں یہ ولا» ۱۸۰۲م .

۲- کلکتہ، ۱۲۱۷ھ/۱۸۰۲م .

اختر راھی .

فیض کریم

ترجمہ و شرح از مولوی فیض احمد ککروی ، در سال ۱۳۸٤ھ اول ترجمہ و سپس حل لغات و شرح ھر بیت آمدہ است .

رک بہ شمارہ : ٦٨ ص ٥٤ .

گلشن شرافت (منظوم)

از سعید قریشی ، بہ سال ۱۳۸۱ھ (= پند خدای سخن) با حواشی مفیدہ و حل لغات در آغاز شرح حال سعدی شیرازی بہ اختصار نگاشتہ شدہ است .

۳- گجرات - مکتبہ رشیدیہ، ۱۳۸۱ھ/۱۹٦۱م .

اختر راھی .

وعظ سعید

از احمد سعید دھلوی . میان سطر ھای متن ترجمہ و درکنار صفحات تشریح و توضیح مضامین آمدہ است . در آغاز شرح احوال و آثار شیخ سعدی شیرازی .

Marfat.com

٤- دهلی ، مطبع نعمانی، ١٣٤٨ھ/١٩٢٩م .
اختر راهی .

● ترجمه از عبدالرحمن .

٥- کانپور ، مطبع نظامی، (ب ت) .
اختر راهی .

● ترجمه از ناشناس .

٦- لاهور ، ملک سراج دین و پسران، (ب ت) .
اختر راهی .

کریما مترجم

مترجم ناشناس .

آغاز : اے کریم بخشش کر اوپر حال همارے کے .

٧- کراچی ، قرآن محل ، مطبع سعیدی ، ب ت ، ٣٢ ص .

ادارهٔ تحقیقات : ١٣٨٤٧ (اخلاق) .

بنگالی

ترجمهٔ منظوم از منشی محمد مهر الله .

رک به شماره : ٥١ ص ٥١

ترجمهٔ پشتو

رک به شماره های : ٦١ ، ٦٤ ص٥٣ .

Marfat.com

ترجمهٔ پنجابی[1]

رک به شماره : ۳۸ ص ۵۰ .

ترجمهٔ گجراتی

رک به شماره : ۵۱ ص ۵۱ .

۱- سید غلام مصطفی نوشاهی (م۱۳۸٤ه) کریما را به نثر پنجابی ترجمه کرده است که به تصحیح محمد سرفراز ظفر به مناسبت هشتصدمین سالگرد تولد سعدی از طرف مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان و ادارهٔ معارف نوشاهیه منتشر می شود .

Marfat.com

قسمت ششم

شرح کریما

فارسی

دُرّ یکتا شرح کریما

از حافظ محمد نذیر بن حاجی محمد صدیق بن حافظ محمد هاشم بن محمد عزیز خان فوفلزئی مصطفی آبادی . در ۱۲۹۰ھ (= غفیر)/۱۸۷۳م هنگامیکه در مرزا پور (نزد بنارس - هند) بوده نگاشته است و به شیخ کریم الدین احمد کوتوال مرزا پور پیشکش نموده است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین . بعد ازین بدل حزین کمترین خلایق

شرح : کریما به بخشای ... بدانکه این کتاب فیض انتساب مسمی به کریما .

۱- لکهنو ، مطبع نولکشور ، جمادی الآخر ۱۲۹۹ھ / آوریل ۱۸۸۲م ، چاپ دوم ، با تقریظات از مولوی محمد شمس الحق و مولوی عبد الباسط شاگرد شارح ، ۵۳ ص ، ۲۵ × ۱۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۵۰۹۶ .

۲- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۳۳۲ھ/۱۹۱٤م ، چاپ ششم ، ۵۳ ص ، ۲۷ × ۱۸ سم .

گنج بخش : ش ۹٦۷ .

Marfat.com

شرح کریما

از محمد اکرم ملتانی (ز ۱۱۵۵ھ) .

آغاز : کریما ... کریم مشتق از کرم باب لازم الکرم .

۳- لاهور ، بفرمائش میاں چراغ دین ، مطبع سلطانی ، ۱۸۷۸م/ (۱۲۹۵ھ) ، ۲۰ ص ، ۲۵×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۷۹۶۱ .

٤- خوشاب ضلع شاه پور ، بفرمائش حافظ غلام رسول و مراد علی ولد مولوی رکن الدین ، مطبع نقشبندی لاهور ، ب ت ، ۲۸ ص ۲۵×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۵۶۱۷ .ء

اردو

فیض کریم

از فیض احمد ککروی مقیم ملتان . در ۹ ذی قعده ۱۳۸٤ھ/ ۱۹۶۵م نگاشته است .

آغاز : کریما ... اے کریم رحم فرما همارے حال پر .

۵- ملتان ، مکتبۂ امدادیه ، پاک الیکٹرک پریس ، ب ت ، ۹۶ ص ، ۲٤×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۱۶۹ .

Marfat.com

گلستان

در شش قسمت :

۱ـ چاپ های تاریخ دار و بدون تاریخ

۲ـ انتخاب ها

۳ـ تضمین

٤ـ فرهنگ نامه های لغات

۵ـ ترجمه ها

٦ـ شرح ها

Marfat.com

Marfat.com

قسمت اول

چاپ های تاریخ دار

۱ـ کلکته ، هندوستان پریس ، ۱۸۰۶م/(۱۲۲۱ه) ، در دو قسمت : ۱ـ ترجمهٔ انگلیسی از Francis Gladwin . ۲ ـ حواشی ، ۳۳۷ + ۲۷۲ ص ، ۳۰ سم .

دیوان هند : ۱۶۱ .

همین چاپ به شرح زیر در اسلام آباد افست شده است :

۲ـ اسلام آباد ، لوک ورثه کا قومی اداره ، الائیڈ پریس لاهور ، ۱۹۸۰م/۱۴۰۰ه ، ۳۰۰ + ۴۲ ص .

۳ـ کلکته ، مرر پریس ، ۱۸۰۷م/(۱۲۲۲ه) ، با ترجمهٔ انگلیسی از J. Dumoulin ، ۱۷ + ۲۳۰ + ۲ ص ، ۲۸/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۳ ، مشار : ۴۲۹۰ ظاهراً همین چاپ را در ۱۸۰ ص نوشته است .

۴ـ کلکته ، فورت ولیم کالج ، ۱۲۲۴ه/۱۸۰۹م ، بتصحیح مولوی اله داود وکرم (Kurum) حسینی، ۱۸۲ص، سر بی، ۲۷/۵ سم .

گنج بخش : ش .

Marfat.com

٥- كلكته ، ١٨٢٧م/٤٣-١٢٤٢ھ ، سنگی ، رقعی ، ٣٣٧ ص .
مشار ٤٢٩٠ .

٦- كلكته ، رياض على ، پيش از ١٢٤٤ھ/٢٩-١٨٢٨م ، با شرح رياض على .
مقدمهٔ گلستان چاپ بمبئی ١٢٦٠ھ .

٧- كلكته ، منشی فيض الله ، ١٢٤٤ھ/٢٩-١٨٢٨م ، سربی ، با شرح رياض على .
مقدمهٔ گلستان چاپ بمبئی ١٢٦٠ھ .

٨- كلكته ، ايشياٹک ليتهو گرافک كمپنيز پريس ، ١٨٣٠م/(٤٦-١٢٤٥ھ) ، ٢٦٦ ص ؛ سنگی ، ٢٢ سم .
ديوان هند : ١٦٣ .

٩- كانپور ، ١٨٣٠م/(٤٦-١٢٤٥ھ) ، سنگی ، رقعی ، ٢٦٦ ص .
مشار : ٤٢٨٨ .

١٠ ــ باهتمام محمد فيض الله ، ١٢٤٨ھ/١٨٣٢م ، ٣٠٠ ص .
باستناد چاپ كلكته ١٢٥٣ھ .

١١- كلكته ، ١٢٤٨ھ/١٨٣٢م ، با شرح رياض على .
مقدمهٔ گلستان چاپ بمبئی ١٢٦٠ھ .

١٢- بمبئی ، ١٨٣٣م/(٤٩-١٢٤٨ھ) ، سنگی ، ٢٧٦ ص ، ٢١/٥ سم .
ديوان هند : ١٦٢ .

Marfat.com

۱۳- بمبئی ۱۲۴۹ھ/(۳۴-۱۸۳۳م) ، سنگی ، خشتی ، ۳۵۲ ص .
مشار : ٤۲۸۵ .

۱٤- (کلکته) ، ۱۲۵۳ھ/۱۸۳۷م ، تجدید چاپ از روی چاپ محمد فیض الله ۱۲٤۸ھ ، با شرح ریاض علی ، ۳۰۰ ص ، ۳۱ سم .
دیوان هند : ۱٦٤ .

۱۵- (لکهنو) مطبع محمدی ، ۱۲۵۳ھ/۱۸۳۷م ، با ترجمهٔ اردو ، ۲۱۸ ص .
ادارهٔ ادبیات .

۱٦- لکهنو ، مطبع محمدی ، ۱۲۵۹ھ/۱۸٤۳م ، ۲۱٤ ص .
بانک ملی .

۱۷- «کتاب گلستان شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی علیه الرحمه مع شرح (ریاض علی) و فرهنگ» : بمبئی ، بفرمائش بدلجی دهنجی بهائی و دکتر رتن جی کاوس جی صراف ، مطبع منشی فضل الدین بن علی کهمکر ، ۱۲٦۰ھ/اوت ۱۸٤٤م ، چاپ پنجم ، ۳٦٤ ص ، ۲۷/۵×۱۸ سم .
گنج بخش : ش ۵۹۳٤ .

۱۸- (هند) ، ۱۸٤۵م/(۱۲٦۱ھ) ، ۲۷٦ ص ، سنگی ، ۲۰/۵ سم .
دیوان هند : ۱٦٤ .

۱۹- بمبئی ، مطبع فضل الدین ، ۱۲٦٤ھ/۱۸٤۸م ، ۳۰۰ ص ، سنگی ، ۲۲ سم .

Marfat.com

دیوان هند : ۱٦٤ .

۲۰- دهلی ، مطبع دهلی اردو اخبار ، ۱۲٦٤ھ/۱۸٤۸م ، ۱۹۲ ص ، سنگی ، محشی ، ۳۱ سم .

دیوان هند : ۱٦٤ .

۲۱- کلکته ، مطبع احمدی ، محرم ۱۲٦٤ھ/۱۸٤۷م ، بمقابله نسخهٔ مصححهٔ مولوی مخدوم مرحوم لکهنوی ، بتصحیح حاجی سید عبد الله ، سربی ، ۲٤۸ ص ، ۲۳ × ۱۵ سم .

مقدمهٔ گلستان چاپ دانش .

۲۲- (هند) ، مطبع محمدی ، ۱۲٦٤ھ/۱۸٤۸م ، محشی ، ۲۱۸ ص . سنگی ، ۲٦ سم .

دیوان هند : ۱٦٤ .

۲۳- آگره ، مطبع اسد الاخبار ، ۱۲٦۵ھ/۱۸٤۹م ، ۱۸۸ ص ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱٦٤ .

۲٤- دهلی ، مطبع العلوم ، ۱۲٦۵ھ/۱۸٤۹م ، ۱۸۸ ص ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱٦٤ .

۲۵- دهلی ، ۱۲٦۵ھ/۱۸٤۹م ، سنگی ، رقعی ، ۱۰۱ ص .

نشار : ٤۲۸۹ .

Marfat.com

۲۶- دهلی ، مطبع دارالسلام ، ۱۲۶۶ه/۱۸۵۰م ، ۹۶ ص ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱۶۴ .

۲۷- لاهور ، مطبع سلطان المطابع ، ۱۲۶۶ه/۱۸۵۰م ، با ترجمه و حواشی به اردو ، ۲۱۷ ص ، سنگی ، ۲۶ سم .

دیوان هند : ۱۶۴ .

۲۸- مرزا پور، ۱۲۶۶ه/۱۸۵۰م ، ۲۴۸ ص ، سنگی ، ۲۳/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۴ .

۲۹- کلکته ، انجمن آسیائی بنگال ، ۱۸۵۱م/(۶۸-۱۲۶۷ه) ، تشخیص تلفظ و اعراب گذاری از A. Sprenger ، ۹ + ۲۴۱ ص ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۵ .

۳۰- کانپور ، مطبع مسیحائی، ۱۲۶۸ه/(۵۲-۱۸۵۱م)، با ضمیمه ای در حالات مؤلف گلستان و فوائد لابدی و برخی از قواعد رسم خط و بعض الفاظ منتخب از رسالهٔ مولوی انور علی که ضمیمهٔ گلستان مطبوعهٔ مطبع محمدی ست ، ص ۱۲۳ - ۱۳۰ ، محشی ، ۲۷ × ۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۳۰۰۳ .

۳۱- مدراس ، ۱۲۶۹ه/(۵۳-۱۹۵۲م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۹ ص .

مشار : ۴۲۹۱ .

Marfat.com

۳۲- کانپور، مطبع محمدی، ۲۵ جمادی الاول ۱۲۷۰ھ/۵۴-۱۸۵۳م
۱۲۲ ص، محشی.
ادارهٔ تحقیقات: ۹۸۸ (اخلاق).

۳۳- حیدر آباد (دکن)، مطبع صدیقی، ۱۲۷۱ھ/(۵۵-۱۸۵۴م)،
با ترجمهٔ اردو.
ادارهٔ ادبیات.

۳۴- کانپور، مطبع مصطفائی، ۱۲۷۱ھ/۱۸۵۵م، ۱۲۸ ص، سنگی،
۲۷ سم.
دیوان هند: ۱۶۵.

۳۵- کلکته، ۱۲۷۳ھ/(۵۷-۱۸۵۶م)، سنگی، وزیری، ۴۴۲ ص.
مشار: ۴۲۹۰.

۳۶- لودهیانه، ۱۸۵۸م/(۷۵-۱۲۷۴ھ)، سنگی، وزیری، ۱۱۳ ص.
مشار: ۴۲۹۱.

۳۷- کانپور، مطبع نظامی، ۱۲۷۶ھ/(۶۰-۱۸۵۹م)، محشی،
خاتمه در احوال سعدی، ۲۱۸ ص، ۲۶/۵ × ۱۶ سم.
گنج بخش: ش ۱۱۶۹۸.

۳۸- بمبئی، ۱۲۷۷ھ/۶۱-۱۸۶۰م، سنگی، رقعی، ۳۶۴ ص.
مشار: ۴۲۸۵.

۳۹- «The Gulistan of Shaikh Saday»: کلکته، بشپ کالج
پریس، ۱۸۶۱م/(۷۸-۱۲۷۷ھ)، مقدمه و تحلیل و ترجمه

Marfat.com

به انگلیسی از Major R. P. Anderson ، سربی ،
۱۰+۵۹۲ ص ، ۲۲/۵×۱٤/۵ سم .
گنج بخش : ش ۲۹۸۳ .
همین چاپ در اسلام آباد به شرح زیر افست شده است :

٤۰ـ اسلام آباد ، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان ، ایمس ـ ٹی پرنٹرز راولپنڈی ، ۱٤۰٤ھ/۱۹۸٤م ، بمناسبت هشتصدمین سالگرد تولد سعدی .
گنج بخش : ش ۱۸۹۵٤

٤۱ـ لکهنو ، ۱۲۷۸ھ/(۶۲-۱۸۶۱م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۲٤ ص .
مشار : ٤۲۸۹ .

٤۲ـ مطبع نولکشور ، ۱۸۶۳م/(۸۰-۱۲۷۹ھ) ، محشی .
مهاراجه

٤۳ـ لاهور ، ۱۸۶٤م/(۸۱-۱۲۸۰ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۵۹ ص .
مشار : ٤۲۹۰ .

٤٤ـ بمبئی ، ۱۲۸۱ھ/۱۸۶٤م ، ۱۱۷ ص ، سنگی ، ۲٤/۵ سم .
دیوان هند : ۱۰۵ .

٤۵ـ بمبئی ، ۱۲۸۳ھ/۶۷-۱۸۶۶م ، ص ۲-۷۹ ، در کلیات سعدی ، ۲۱×۱۶ سم .
گنج بخش : ش ۶۷۱۷ .

٤۶ـ «گلستان مترجم» : کانپور ، مطبع نولکشور ، ربیع الاول

Marfat.com

۱۲۸٤ھ/ژوئیه ۱۸٦۸م ، با ترجمهٔ بین السطور به اردو ، ۲۱۷ ص ، ۲۵ × ۱٦/۵ سم

گنج بخش : ش ۱۳۵۰۰ .

٤۷- لاهور ، ۱۸٦۷م/(۸٤-۱۲۹۳ھ) ، سنگی ، رقعی ، ٦۰ ص .

مشار : ٤۲۹۱ .

٤۸- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸٦۷م/(۱۲۸٤ھ) ، سنگی ، ۱۵۵ ص ، ۲۳ سم .

دیوان هند : ۱٦۵ .

٤۹- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۲۸٤ھ/۱۸٦۷م ، محشی ، سنگی ، ۲۵٤ ص ، ۲٦/۵ سم .

دیوان هند : ۱٦۵ ، گنج بخش : ش ۱۳٤۹۸ .

۵۰- لکهنو ، ۱۲۸٤ھ/٦۸-۱۸٦۷م، سنگی ، وزیری ، ۱۰۸ ص .

مشار : ٤۲۸۹ .

۵۱- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۲۸٤ھ/۱۸٦۸م ، سنگی ، ۱۲٤ ص ، ۲۷ سم .

دیوان هند : ۱٦٤ .

۵۲- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۲۸۵ھ/۱۸٦۸ م ، با حواشی و ترجمهٔ بین السطور به اردو ، ۲۱۷ ص ، سنگی ، ۲۷ سم .

دیوان هند : ۱٦۵ .

۵۳- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸٦۸م/(۱۲۸۵ھ) ، ۱۵٦ ص ،

Marfat.com

سنگی ، ٢٤ سم .

دیوان هند : ١٦٥ .

٥٤- لاهور ، مطبع مطلع نور ، ١٢٨٥ھ/١٨٦٨م ، محشی ، سنگی ، ١٢٢ ص ، ٢٤/٥ سم .

دیوان هند : ١٦٥ .

٥٥- لکهنو ، مطبع مصطفائی ، ١٢٨٥ھ/(١٨٦٨م) ، ١٥٦ ص .

بانک ملی .

٥٦- دهلی ، ١٢٨٧ھ/(١٩٧٠م) ، سنگی ، وزیری ، ١٢٣ ص .

مشار : ٤٢٨٩ .

٥٧- کانپور ، مطبع نظامی ، شعبان ١٢٨٧ھ/١٨٧٠م ، ١٢٨ ص ، محشی ، ٢٦×١٧ سم .

گنج بخش : ش ١٥٠٢٩ .

٥٨- لاهور ، مطبع سرکاری ، ١٨٧٠م/(١٢٨٧ھ) ، برای استفادهٔ طلبه مدارس پنجاب ، ٣٧٦ ص (ناقص الآخر) ، ٢٢×١٤ سم .

گنج بخش : ش ١١١٢٣ .

٥٩- کراچی ، ١٨٧١م/(١٢٨٨ھ) ، سنگی ، رقعی ، ٨+١٥٨ ص .

مشار : ٤٢٨٧ .

٦٠- THE GULISTAN OF SADY (Edited in Persian) کلکته ، باهتمام کبیر الدین احمد ،بتصحیح W. Nussau Less ،

Marfat.com

معرب و مصوت ، ۱۸۷۱م/(۱۲۸۸ھ) ، سربی ، ۲٤۱ ص ، ۲۱/۵×۱۳/۵ سم . «حسب ارشاد کرامت بنیاد اقدس اعلی بتاریخ دهم جمادی الاولی سنه سی و سه جلوس والا مطابق ۱۱۰۱ھ در نواحی بیجا پور..... این نسخهٔ شریف را فقیر حقیر سید علی الحسنی از نسخهٔ بخط استاد الزمان میر عماد منقول از نسخهٔ بخط مصنف نقل نمود» . (خاتمه)

گنج بخش : ش ۱۱۱۲٤ .

٦۱- لودهیانه ، ۱۸۷۲م/(۱۲۸۹ھ) ، رقعی ، ۱۱۰ ص .

مشار : ٤۲۹۱ .

٦۲- بمبئی ، ۹۲-۱۲۹۰ھ/(۱۸۷٤م) ، سنگی ، وزیری ، ۲۵۲ ص .

مشار : ٤۲۸۵ .

٦۳- دهلی ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۰ ص .

مشار : ٤۲۹۰ .

٦٤- مدراس ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ھ) ، سنگی ، رقعی ، ۳۱ ص .

٦۵- ۱۸۷٤م/۱۲۹۱ھ ، سنگی ، ٦۲ ص .

نوشاهیه .

٦٦- لاهور ، ۱۸۷٤م/(۱۲۹۱ھ) ، سنگی ، ۱۷٦ ص .

مشار ; ٤۲۹۱ .

Marfat.com

۶۷- لاهور ، ۱۸۷۵م/(۱۲۹۲ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۹۲ ص .

مشار : ۳۲۹۰ .

۶۸- دهلی ، ۱۸۷۶م/(۱۲۹۳ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۱۱۲ ص .

مشار : ۴۲۹۰ .

۶۹- کانپور ، ۱۲۹۳ھ/(۱۸۷۶م) ، سنگی ، رقعی ، ۱۱۶ ص .

مشار : ۴۲۸۸ .

۷۰- کانپور ، ۱۸۷۶م/(۱۲۹۳ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۱۲۴ ص .

مشار : ۴۲۸۹ .

۷۱- کانپور ، ۱۲۹۳ھ/(۱۸۷۶م) ، سنگی ، رقعی ، ۲۷۲ ص .

مشار : ۴۲۸۸ .

۷۲- مطبع نولکشور ، ۱۲۹۳ھ/(۱۸۷۶م) ، محشی ، ۱۲۲ ص ، ۲۷×۱۷/۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۱۷۱۳ .

۷۳- کانپور ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹۴ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۴۰ ص .

مشار : ۴۲۸۹ .

۷۴- لاهور ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹۴ھ) ، سنگی ، رقعی ، ۹۲ ص .

مشار : ۴۲۹۰ .

۷۵- لکهنو ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹۴ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۴۶۶ ص .

مشار : ۴۲۸۹ .

Marfat.com

٧٦- لکھنو ، مطبع نولکشور ، ١٢٩٤ھ/١٨٧٧م ، محشی ، ٢٥٤ ص ، ٢٨ × ١٨ سم .

گنج بخش : ش ٤٨٦٦ .

٧٧- کانپور ، ١٨٧٨م/(١٢٩٥ھ) ، سنگی ، وزیری ، ٢١٧ ص .

مشار : ٤٢٨٨

٧٨- کانپور ، ١٨٧٩م/(١٢٩٧ھ) ، سنگی ، وزیری ، ٢١٧ ص.

مشار : ٤٢٨٨ .

٧٩- اله آباد ، ١٨٨٠م/(١٢٩٧ھ) ، وزیری ، ١٢٠ ص .

مشار : ٤٢٨٦ .

٨٠- کانپور ، ١٢٩٧ھ/(١٨٨٠م) ، سنگی ، وزیری ، ٢٤٦ ص ،

مشار : ٤٢٨٨ .

٨١- کانپور ، ١٨٨٠م/(١٢٩٨ھ) ، سنگی ، وزیری ، ١٢٤ ص .

مشار : ٤٢٨٨ .

٨٢- بمبئی، ١٨٨١م/(١٢٩٨-٩٩ھ)، سنگی، وزیری، ٢٦ + ٤١٢ ص.

مشار : ٤٢٨٥ .

٨٣- لکھنو ، مطبع نولکشور ، شوال ١٢٩٨ھ/سپتامبر ١٨٨١م ،
محشی ، ٢٥٤ ص ، ٢٧ × ١٨ سم .

گنج بخش : ش ١٣٤٩٨ .

Marfat.com

۸۴- لکھنو ، مطبع مصطفائی ، ۱۲۹۹ھ/(۸۲-۱۸۸۱م) ، محشی ، ۲۶ سم .
جمیل احمد .

۸۵- کلکته ، ؟؟۱۸م/؟؟۱۲ھ ، با ترجمهٔ اردو ، ۴۴ ص ، ۲۳/۵ سم .
دیوان هند : ۱۶۵ .

۸۶- لکھنو ، مطبع نولکشور ، ۱۳۰۰-۱۲۹۹ھ/۱۸۸۲م ، با شرح اردو موسوم به «گلدستهٔ جنان» از رزاق بخش ، ۷۳۳ ص ، سنگی ، ۲۷ سم .
دیوان هند : ۱۶۶ .

۸۷- «گلستان باتصویر» : لکھنو ، مطبع نولکشور ، ۱۳۰۳ھ/ آوریل ۱۸۸۵م ، ۲۵۶ ص ، ۲۷×۱۸ سم .
گنج بخش : ش ۶۴۵۷ .

۸۸- مطبع نولکشور ، آوریل ۱۸۸۶م/۱۳۰۳ھ ، چاپ سی و یکم ، ۲۱۷ ص ، محشی ، ۲۵/۵×۱۷/۵ سم . بخط پیارے لال ، با ترجمهٔ بین السطور به اردو .
گنج بخش : ش ۳۸۱۵ .

۸۹- دهلی ، ۱۳۰۵ھ/(۸۸-۱۸۸۷م) ، سنگی ، وزیری ، ۸ + ۹۴ ص.
مشار : ۴۲۹۰ .

۹۰- لکھنو ، ۱۳۰۵ھ/(۸۸-۱۸۸۷م)، سنگی، وزیری ، ۱۵۶ ص .
مشار : ۴۲۸۹ .

Marfat.com

۹۱- بمبئی ، ۱۸۸۸م/(۶-۱۳۰۵ھ) ، سنگی ؛ ۸۶ ص .

مشار : ۴۲۸۶ .

۹۲- بمبئی ، ۱۸۸۹م/(۷-۱۳۰۶ھ) ، رقعی ، ۴۴ ص .

مشار : ۴۲۸۶ .

۹۳- کانپور ، ۱۸۸۹م/(۷-۱۳۰۶ھ) سنگی ، وزیری ، ۲۱۷ ص .

مشار : ۴۲۸۸ .

۹۴- «گلستان باتصویر» : لکهنو ، مطبع نولکشور ، ژوئیه ۱۸۸۹م/ ۱۳۰۶ھ/ ، چاپ چهارم ، ۲۵۶ص ، ۲۳×۱۵ سم . در خاتمهٔ این چاپ بیست شرح گلستان معرفی شده است .

گنج بخش : ش ۱۷۴۸ . ع

۹۵- کانپور ، ۱۳۰۷ھ/(۸۰-۱۸۸۹م) ، سنگی ، وزیری ، ۲۸۸ص .

مشار : ۴۲۸۸ .

۹۶- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۸۹۰م/(۸-۱۴۰۷ھ) ، ۱۲۴ ص .

بانک ملی .

۹۷- بمبئی ، ۱۸۹۱م/(۹-۱۳۰۸ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۷۵ ص .

مشار : ۴۲۸۶ .

۹۸- سیالکوٹ ، ۱۸۹۱م/۹-۱۳۰۸ھ ، سنگی ، رقعی ، ۳۶۸+ ۲۳۲ ص .

مشار : ۴۲۸۷ .

Marfat.com

۹۹- لکهنو ، ۱۸۹۱م/(۹-۱۳۰۸ه) ، سنگی ، وزیری ، ۴۴۲ ص .

مشار : ۴۲۸۹ .

۱۰۰- بمبئی ، ۱۳۱۱ه/(۹۴-۱۸۹۳م) ، سنگی ، رقعی .

مشار : ۴۲۸۶ .

۱۰۱- «گلستان جلی قلم» : لکهنو ، مطبع نولکشور ، جمادی الاول ۱۳۲۱ه/نوامبر ۱۸۹۳م ، چاپ یازدهم ، ۴۶۶ ص ، ۲۷×۱۸ سم .

گنج بخش : ش ۷۸۰۸ .

۱۰۲- بفرمائش محمد سعید تاجر کتب کلکته ، مطبع رزاقی کانپور ، شوال ۱۳۱۵ه/۱۸۹۸م ، چاپ پنجم ، سنگی ، وزیری ، ۲۴۴ ص ، به تصحیح و حواشی حافظ حاجی محمد عبد الغفار لکهنوی .

نوشاهیه : ش ۱۵۹۶ .

۱۰۳- بمبئی ، ۱۳۲۱ه/(۱۹۰۳م) ، سنگی ، وزیری ، ۱۰ + ۲۴۶ ص،

مشار : ۴۲۸۶ .

۱۰۴- دهلی ، ۱۳۲۱ه/(۱۹۰۳م) ، سنگی ، وزیری ، ۴۹۲ ص .

۱۰۵- کلکته ، محمد سعید تاجر کتب ، مطبع رزاقی کانپور ، شوال ۱۳۲۱ه/۱۹۰۳م ، چاپ هفتم ، با ترجمهٔ اردو ، ۲۸۸ ص ، ۲۵ سم .

بانک ملی .

Marfat.com

۱۰۶- لاهور ، ۱۳۲۱ھ/(۱۹۰۳) ، سنگی ، وزیری ، ۳۲٤ ص .

مشار : ٤۲۹۰ .

۱۰۷- لاهور ، ۱۳۲۱ھ/(۱۹۰۳م) ، سنگی ، وزیری ، ٤٦٤ ص .

مشار : ٤۲۹۱ .

۱۰۸- بمبئی ، ۱۳۲٤ھ/(۱۹۰٦م) ، سنگی ، رقعی ، ۱۵۱ ص .

مشار : ٤۲۸٦ .

۱۰۹- بمبئی ، مطبع مظفری ، بفرمائش آقا میرزا علی نقی تاجر شیرازی شهیر به چینی ، ۱۰ رجب ۱۳۲۵ھ/۱۹۰۷م ، بخط ابن علی نقی محمود شیرازی در شیراز ، ۱۷۵ ص ، با فرهنگ بعضی لغات در حاشیه ، ۲۱×۱۳/۱۵ سم.

گنج بخش : ش ۲۹۲٦ .

۱۱۰- اله آباد ، ۱۹۰۹م/(۱۳۲۷ھ) ، رقعی ، ۱۷۸ ص .

مشار : ٤۲۸٦ .

۱۱۱- «نسخهٔ صحیحهٔ گلستان مع فرهنگ» کلکته، بفرمائش حاجی محمد سعید ، مطبع مجیدی کانپور ، جمادی الاول ۱۳۲٦ھ/۱۹۰۸م ، چاپ ششم ، ۲٤٤ ص ، محشی ، ۲۵×۱٦ سم .

گنج بخش : ش ۷۲۵۲۵ .

۱۱۲- لاهور، مطبع مفید عام ، ذی قعده ۱۳۳۰ھ/۱ اکتوبر ۱۹۱۲م ،

Marfat.com

بخط منشی محمد عبدالغنی معروف به نتهو شیرین رقم لاهوری، محشی ، ٤٦٤ ص ، ۲۷×۱۹ سم.

گنج بخش : ش ۱٦۰٤۳ .

۱۱۳- «نسخهٔ صحیحهٔ گلستان» : لاهور ، الهی بخش و محمد جلال الدین ، مطبع اسلامی ، ۱۳۳۱ه/۱۹۱۳م ، محشی ، لوح نویس محمد حسین عادل گڑهی (استاد مرحوم سید شرافت نوشاهی در خطاطی) ، ۱۵٦ ص ، ۲۷×۱۸ سم .

گنج بخش : ۹۷۲ .

۱۱٤- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ربیع الاول ۱۳۳۵ه/ژانویه۱۹۱۷م ، چاپ شانزدهم ، سنگی ، ٤٦٦ ص

نوشاهیه .

۱۱۵- اله آباد ، ۱۹۱٦م/۳۵-۱۳۳٤ه ، رقعی ، ۱٦۹ ص .

مشار : ٤۲۸٦ .

۱۱٦- کلکته ، محمد سعید تاجر کتب ، مطبع مجیدی کانپور ، ۱۳۳٦ه/۱۹۱۷م ، محشی ، ۲٤٤ ص ، ۲٤ سم .

جمیل احمد .

۱۱۷- اله آباد ، ۱۹۲۱م/(۳۰-۱۳۳۹ه) ، رقعی ، ۱۷۱ ص .

مشار : ٤۲۸٦ .

۱۱۸- بمبئی ، ۱۳٤۱ه/۲۳-۱۹۲۲م ، سنگی ، رقعی ، ۱۲۹ ص .

مشار : ٤۲۸٦ .

Marfat.com

۱۱۹- لاهور ، کریمی پریس ، ۱۳٤۱ھ/۱۹۲۳م ، حواشی از مولوی محمد خطاب و دیگران ، سنگی ، ۱٦ + ۳٤٦ ص ، ۲۸ سم .

دیوان هند : ۱٦۷ .

۱۲۰- «گلستان مع فرهنگ»، «نسخهٔ صحیحهٔ گلستان»: لاهور، الهی بخش و محمد جلال الدین ، مطبع اسلامیه ، ۱۳٤۵ھ/۱۹۲٦م ، بخط عبدالرحیم بن منشی محمد الدین ساکن کیلیان واله ضلع گوجرانواله ، ۱۲۸ ص ، ۲٤/۵ × ۲۵/۵ سم .

گنج بخش : ش ۱٦۷۷ .

۱۲۱- کلکته ، ۲۹۲۷م/٤٦-۱۳٤۵ھ ، رقعی ، ۸ + ٦٤ ص .

مشار : ٤۲۹۰ .

۱۲۲- پیشاور ، سردار جهجو سنگھ و کهڑک سنگھ ، دین محمدی پریس لاهور ، ۱۳٤۵ھ/۲۷-۱۹۲٦م ، با حاشیه و شرح ، ٤۰۰ ص ، ۲٦/۵ سم .

جمیل احمد .

۱۲۳- لاهور ، ملک دین محمد ، فیروز پرنٹنگ ورکس ، ذی الحجه ۱۳٤۷ھ/۱۹۲۹م ، چاپ هشتم ، محشی ، ۲۸۸ ص ، ۲۷/۵ سم .

جمیل احمد .

۱۲٤- لکهنو ، ۱۹۳۳م/(۵۲-۱۳۵۱ھ) ، سنگی ، رقعی ، ۳٦ ص .

مشار : ٤۲۸۹ .

Marfat.com

۱۲۵- امرت الیکٹرک پریس ، ۱۳۵۲/۱۹۳۳م ، با ترجمه و حواشی پشتو از نقیب احمد دیوبندی اچی ، ۴۰۰ ص ، سنگی ، ۲۷ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۱۲۶- لاهور ، ملک دین محمد اینڈ سنز ، دین محمدی پریس ، صفر ۱۳۵۸ھ/۱۹۳۹م ، با ترجمهٔ اردو ، ۲۸۸ ص ، ۲۷ سم .

اشرفیه .

۱۲۷- بمبئی ، ۱۳۶۴ھ/۱۹۴۵م ، سنگی ، رقعی ، ۱۹۲ ص .

مشار : ۴۲۸۶ .

۱۲۸- ملتان ، مکتبهٔ شرکت علمیه ، ۱۹۵۲م/(۱۳۷۱ھ) ، محشی ، ۲۵۲ ص ، ۲۴ سم .

جمیل احمد .

۱۲۹- کراچی ، ایچ - ایم - سعید کمپنی ، ایجوکیشنل پریس ، ۱۹۶۳م/(۱۳۸۳ھ)، چاپ دوم، محشی، ۲۵۲ ص، ۲۴ سم .

اشرفیه .

۱۳۰- «گلستان سعدی» : باب اول مشموله نصاب برای امتحان ، بی - اے (فارسی اختیاری) مع حالات سعدی و تنقید . یونیورسٹی پرچه جات (ترجمه و فرهنگ) مؤلفه شیخ محمد رفیق» . لاهور ، علمی کتاب خانه ، پنجاب پریس (فوریه ۱۹۶۸م/ ۱۳۸۷ھ) ، ۸۸ ص ، ۲۱×۱۳/۵ سم .

خانه فرهنگ : ش ۴۵۲۵ .

Marfat.com

۱۳۱- «گلستان سعدی» محشی و مترجم (به اردو) از مولوی شمس الحسن شمس بریلوی، (تاریخ ترجمه: ۱۹۶۱م)، به اهتمام حاجی محمد ذکی .

کراچی ، ایچ - ایم - سعید کمپنی ، ایجوکیشنل پریس ، مارس ۱۹۶۹م/(۱۳۸۸ه) ۹ + ۳۲۸ ص ، ۲۴ × ۱۸ سم .

خانهٔ فرهنگ : ش ۴۵۲۳ .

۱۳۲ «گلستان محشی مع فرهنگ» : بمبئی ، علی بهائی شرف علی اینڈ کمپنی ، مالکان مطبع محمدی ، محرم ۱۳۹۰ه/۱۹۷۰م ، حواشی بفارسی ، ۲۴۶ ص ، ۲۴/۵ × ۱۷ سم .

گنج بخش : ش ۱۸۷۳۳.

ء

چاپ های بدون تاریخ

۱۳۳- کانپور ، مطبع مسیحائی ، باهتمام مولوی مسیح الزمان ، مطابق نسخه ای که در لکهنو بفرمائش محمد مصطفی خان طبع شده بود ، ۱۲۲ ص ، محشی ، ۲۶ × ۱۶/۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۶۷۱۱ .

۱۳۴- کراچی ، مطبع سعیدی ، محشی ، ۱۸۶ ص ، ۲۷ سم .

اشرفیه .

۱۳۵- لاهور ، شیخ غلام علی اینڈ سنز .

۱۳۶- گلستان سعدی مع فرهنگ ، لاهور ، مطبع علمی .

Marfat.com

۱۳۷- لاهور ، مطبع مفید عام ، ۱۲٤ ص .

ادارهٔ ادبیات .

۱۳۸- لکهنو ، مطبع منشی گلاب سنگه ، ٤٦٤ ص ، محشی ، ۲٦/٥ × ۱٦/٥ سم .

گنج بخش : ش ۱٦۰۰۹ .

۱۳۹- لکهنو ، محمد علی بخش خان ، مطبع علوی ، جمادی الاول (سال چاپ موریانه زده) ، به تصحیح مولوی سید محمد معشوق علی با ترجمهٔ اردو از عبدالغفور بن شیخ نجف علی ساکن بهٹولی ضلع لکهنو ، سنگی .

نوشاهیه .

۱٤۰- میرٹه ، مطبع گلزار محمدی ، باهتمام منشی محمد خلیل ، ۱۰۰ص ، (ناقص الآخر) ۲٥/٥ × ۱٦/٥ سم .

گنج بخش : ش ۱۸۷۲٦ .

۱٤۱- مطبع نولکشور ، (صفحهٔ تاریخ چسپیده) ، چاپ دوم، ۱۲٤ ص، ۲٦/٥ × ۱٦/٥ سم .

گنج بخش : ش ۱٦۹٤۲ .

۱٤۲- (مطبع نولکشور) ، سنگی ، ۱۲۲ ص .

نوشاهیه .

چاپ های دیگر بنقل از دیوان هند : ۱٦٦ . در دست چپ شمارهٔ ثبت کتاب و در داخل پرانتز سال میلادی چاپ کتاب امت .

Marfat.com

306. 32. A. 10 (1869).
306. 33. B. 5 (1869).
306. 32. B. 12 (1869).
800/3 (1869).
2207/1 (1869).
2209/2 (1869).
2212/1 (1870).
2206/3 (1870).
2197/2 (1870).
2197/3 (1870).
2036/2 (1870).
306. 33. C. 1 (1870).
Per. D. 302 (1870).
Per. D. 306 (1870)
2207/2 (1870).
306. 33. B. 11 (1870).
306. 33. B. 12 (1870).
306. 33. F. 6 (1870).
306. 29. A. 14 (1870).
2207/3 (1871).
1013/1 (1872).
2212/2 (1872).
306. 32. B. 7 (1873).
1013/2 (1873).
2212/3 (1873).
2212/4 (1873).
306. 33. E. 10 (1873).
2207/4 (1873).
306. 33. D. 7 (1874).
306. 32. B. 2 (1874).
2207/5 (1874).
2207/6 (1875).
2212/5 (1875).
2212/6 (1875).
2205)6 (1875).
Per. E. 105 (1875).
306. 32. B. 4. (1875).
916/4 (1875).
2170/2 (1875).
2206/4 (1876).
2207/7 (1876).
2197/4 (1877).
2115/2 (1878).
2207/8 (1878).
306. 32. B. 3 (1883).
Per. F. 4/2 (1903).
3730/3 (1908).
3727/3 (1914).

برای بعضی چاپهای دیگر رجوع کنید به بخش : کلیات دیوان سعدی .

Marfat.com

قسمت دوم

انتخاب گلستان

۱- SELECTION GOOLISTAN : کلکته ، پرشین پریس ، کالج آف فورٹ ولیم، بتصحیح مولوی الهداود وکرم (Kurum) حسینی ، ۲۵ شوال ۱۲۲٤ھ/۳۰. نوامبر ۱۸۰۹م ، سربی ، ۱۸۲ ص ، ۲۷/۵ × ۲۰ سم .

گنج بخش : ش ۵٤۸۹ .

۲- لاهور ، ۱۸۶۳م/(۸۰-۱۲۷۹ھ) ، سنگی ، رقعی ، ۱۱۱ ص .

مشار : ٤۲۹۱ .

۳- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸۶۷م/(۸٤-۱۲۸۳ھ) ، ٤۰ ص ، سنگی ، ۲٤ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

٤- کراچی ، مطبع سرکاری ، ۱۸۷۱م/(۱۲۸۸ھ) ، ۱۵۸ + ۸ ص ، سنگی ، ۲۰/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۵- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷۲م/(۱۲۸۹ھ) ، بکوشش سعید الدین احمد ، سنگی ، ۲۳ سم .

دیوان هند : ۳۶۳ .

Marfat.com

۶- لدهیانه، امریکن مشن ، ۱۸۷۲م/(۱۲۸۹ه) ، سنگی ، ۱۱۰ ص، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۷- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ه) ، بکوشش سعید الدین احمد ، سنگی ، ۲۴ سم .

دیوان هند : ۳۶۳ .

۸- مدراس ، ۱۸۷۳م/(۱۲۹۰ه) ، باب اول ، ۳۱ ص ، سنگی ، ۲۱/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۹- لاهور ، مطبع سرکاری ، ۱۸۷۴م/(۱۲۹۱ه) ، ۱۷۶ ص ، سنگی ، ۲۳ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۱۰- اله آباد ، گورنمنٹ پریس ، ۱۸۷۶م/(۱۲۹۳ه) ، بکوشش سعید الدین احمد ، سنگی ، ۲۴ سم .

دیوان هند : ۳۶۳ .

11. **Readings from Persian Prose and Poetry, for high schools.**

گردآوری از این - اے - حاجب شاهی ، کارمند شعبهٔ آموزش و پرورش بروده (هند) .

انتخاب گلستان و کریما و بوستان و کتب دیگر است .

با مقدمهٔ انگلیسی .

Marfat.com

سورت (هند) ، آئی - پی - مشن پریس ، ۱۹۱۱م/۱۳۲۹ھ ، چاپ سوم ، سربی ۲۱۳ + ۱۲٤ ص ۲۰/۵ × ۱۳ سم .

گنج بخش : ش ۳۹۲۰ .

12. Selections from Persian Prose and Poetry, for Standards V, VI and VII of high schools.

انتخاب Pestonjee Kavasjee Kanga . گرد آوری از ٦۵ حکایت گلستان ، کریما و بوستان و کتب، دیگر است . با مقدمهٔ انگلیسی .

بمبئی ، برٹش انڈیا پریس ، ۱۹۲۱م/٤۰-۱۳۳۹ھ ، چاپ چهارم ، ۲ + ۱۳۸ + ۷۱ ص ، ۲۰/۵ × ۱٤ سم .

گنج بخش : ش ۳۷٦۰ .

۱۳- لاهور ، دانشگاه پنجاب ، ب ت ، گرد آوری از پرفسور مقبول بیگ بدخشانی و ایف - ڈی - رازی، برای دانش جویان لیسانس دانشگاه پنجاب لاهور ، با مقدمه اردو ، سربی ، ۱۷ + ٤۷ ص .

گنج بخش : ش ٦۸۵ .

۱٤- کانپور ، مطبع نظامی ، ۱۸۷۷م/(۱۲۹٤ھ) ، باب هشتم ، بانضمام قصاید سعدی ، ٤۰ ص ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۱٦۷ .

۱۵- لاهور، مطبع سرکاری، ۱۸۷۸م/۱۲۹۵ھ، برای مدارس استان پنجاب ، ۹۲ ص ، ۲۳/۵ × ۱۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۱۱۲۵ .

Marfat.com

۱۶- «منتخب گلستان سعدی شیرازی» : بتصحیح اے - سی - توکر A. C. Toker و مولوی کبیر الدین احمد . «بحکم سرکار برای امتحان لوور استاندرد مقرر است» .

کلکته ، مطبع اردو گائیڈ ، ۱۸۸۳م/۱۳۰۰ھ ، ۱۰۶ ص ، سربی ، ۲۱×۱۲ سم .

گنج بخش : ۱۶۶۷۱ .

۱۷- بمبئی ، Irish Presbyterian Mission Press ، ۱۸۸۸م/ ۱۳۰۵-۶ھ ، باب اول ، تحلیل دستوری و صرفی و فرهنگ از منشی شیخ سردار ، باب اول ، ۲۰/۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۸ .

۱۸- بمبئی ، ایجوکیشن سوسایتی ، ۱۸۹۱م/(۹-۱۳۰۸ھ) ، همان متن فوق الذکر ، ۸۵ ص ، ۲۰ سم .

دیوان هند : ۱۶۸ .

انتخابات نثر و نظم فارسی

از عمر بن محمد داود پوته . انتخاب حکایات گلستان است با انتخاب کتب دیگر . برای امتحان متریکولیشن (کلاس دهم) دانشگاه بمبئی سنهٔ ۱۹۳۹ م .

آغاز : نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد این مجموعه ایست صغیر مشتمل بر انتخابات نثر و نظم فارسی .

۱۹- بمبئی ، شرف الدین الکتبی ، مطبع قیمه ، ۱۹۳۸م/۱۳۵۷ھ ، چاپ چهارم ، سربی ، ۲+۷۸ ص ، ۲۱/۵×۱۴ سم .

گنج بخش : ش ۱۹۵۰ .

Marfat.com

عقد گل

بتصحیح ایچ - ایس - جیرت H. S. Jarrett . انتخاب گلستان و انوار سهیلی است . برای امتحان استاندارد اعلی و امتحان کنکور دانشگاه کلکته .

آغاز : حکایت : پادشاه را شیندم .

۲۰- کلکته ، ۱۸۸۸م/۶-۱۳۰۵ھ ، چاپ دوم ۰+۳۸۰ ص ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۲۱۹ .

۲۱- کلکته ، مطبع اردو گائیڈ ، ۱۸۹۱م/۹-۱۳۰۸ھ ، چاپ چهارم ، انتخاب گلستان ، صفحه ۱-۱۰۵ ، سربی ، ۲۱ × ۱۳/۵ سم .

گنج بخش : ش ۷۴۱۰ .

گلدستهٔ دانش

از عابد حسین ، انتخاب کتابهای مختلف است از آنجمله گلستان .

۲۲- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۸۹۶م/۱۴-۱۳۱۳ھ ، ۱۱۰ ص ، سنگی ، ۲۱ سم .

دیوان هند : ۱۶۱ .

گلدستهٔ دانش

از محی الدین محمد ، برای کلاس اول مدارس متوسطهٔ پنجاب است .

Marfat.com

٢٣- لاهور ، مطبع سركارى ، ١٨٨٣م/١٣٠٠ھ ، ١٧٠ ص ، ١٦×١٢ سم .

گنج بخش : ش ١١١٤٣ .

٢٤- لاهور ، مفيد عام پريس ، ١٩٠٤م/(١٣٢٢ھ) ، ٢٠٤ ص ، سنگى ، ١٧/٥ سم .

ديوان هند : ١٦١ .

٢٥- لاهور ، ١٩٠٧م/(١٣٢٥ھ) ، ١+٢٢٩ ص ، سنگى ، ١٨/٥ سم .

ديوان هند : ١٦١ .

Marfat.com

قسمت سوم

تضمین گلستان

تضمین گلستان

از منشی هرگوپال تفته سکندر آبادی شاگرد غالب دهلوی .
در ۱۲۷۲ھ/۵۶-۱۸۵۵م نگاشته است . با تقریظ مرزا حاتم علی
بیگ مهر لکهنوی .

آغاز : خدا باشد نهان و آشکارا
نگویم از چه منت مر خدا را

۱- مطبع منشی نولکشور ، ۱۸۵۷م/(۷۴-۱۲۷۳ھ) .
آزاد .

۲- آگره ، مطبع مفید خلایق ، ۱۲۷٤ھ/۱۸۵۸م ، ۲۵۰ ص ،
۲٤/۵×۱۷/۵ سم .
گنج بخش : ش ۱۱۱۲٦ .

۳- کانپور ، ۱۸۷۳م/۱۲۹۰ھ ، سنگی ، رقعی ، ۲۵۲ ص .
مشار : ۱۳٦۱ به غالب دهلوی نسبت داده است .

٤- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ب ت ، سنگی .
مشار : ۱۳٦۱ به غالب دهلوی نسبت داده است .

Marfat.com

قسمت چهارم

فرهنگنامهٔ لغات گلستان

حل ترکیب گلستان

از منشی محمد بلال متوطن ساڈهوره ضلع انباله . مدرس اول در مدرسهٔ قصبه کالکا ضلع شمله . به سال ۱۳۰۰ھ/۱۸۸۳م . حل ترکیب باب دوم گلستان است به اردو .

آغاز : باب دوم در اخلاق درویشان ـ حکایت : یکی از بزرگان . . . ایک بزرگ نے ایک پارسا سے .

۱ـ دهلی ، مطبع احمدی ، ۱۸۸۳م (= شیخ سعدی کے گلستان کی بہار)/۱۳۰۰ھ ، ۷۶+۲ ص ، ۲۴×۱۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۸۳۲۱ .

۲ـ دهلی ، مطبع افتخار ، ۱۸۸۸م/۶-۱۳۰۵ھ ، باب اول با ترجمهٔ اردو ، ۱۱۲ ص .

بانک ملی .

حل ترکیب گلستان

از محمد بلال . باب اول و دوم ، با ترجمهٔ اردو .

باستناد خاتمهٔ حل ترکیب گلستان .

Marfat.com

حل ترکیب گلستان مشموله گلدستهٔ دانش

از محمد بلال . با ترجمهٔ اردو .

خاتمهٔ حل ترکیب گلستان .

سمنستان

از ناشناس ، فرهنگ واژه های عربی و فارسی گلستان .

۳- لکهنو ، مطبع نامی ، ۱۳۱۰ھ/۱۸۹۳م ، ۳٤ ص ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ٤٦۲ .

عربیات گلستان

از رولندسن ؟

٤- مدراس ، ۱۸۲۸م/٤٤-۱۲٤۳ھ ، ۵۰ ص .

شار : ۳۵۰۱ .

فرهنگ گلستان

از جنید عبد الله الموسوی . در سه قسم : ۱- اشعار عربی و بعضی فارسی . ۲- مرکبات معانی بعضی اقوال اکابر و احادیث نبوی و کلام ربانی . ۳- لغات مفردات ، به ترتیب حروف تهجی ، یکی از متداول ترین فرهنگ لغات گلستان است .

آغاز : الحمد لله علی نعماله والصلوة علی نبیه والسلام علی اصفیائه .

Marfat.com

٥- لكهنو ، مطبع نولكشور ، ١٨٦٩م/١٢٨٦ھ ، ٢٠ ص ، ٢٧ سم .

ديوان هند : ١٣٦ .

٦- مطبع نولكشور ، اوت ١٨٧٥م/١٢٩٢ھ ، ٢٠ ص ، ٢٥/٥ × ١٧ سم .

گنج بخش : ش ٧٣٤٦ .

٧- لكهنو ، مطبع نولكشور ، نوامبر ١٨٧٧م/١٢٩٤ھ ، ٢٠ ص ، ٢٧/٥ × ١٨ سم .

گنج بخش : ش ٤٨٦٦ و ١٥٠٢٩ .

٨- ــ مطبع نولكشور ، سپتامبر ١٨٨١م/١٢٩٨ھ ، ٢٠ ص ، ٢٦/٥ × ١٧/٥ سم .

گنج بخش : ش ١٣٤٩٨ .

٩- كانپور ، مطبع جعفرى ، ؟؟١٢ھ/؟؟١٨م ، ٢٠ ص ، سنگى ، ٢٦ سم .

ديوان هند : ١٣٦ .

١٠- محمد سعيد تاجر كتب كلكته ، مطبع رزاقى كانپور ، ١٣١٥ھ/١٨٩٨م ، سنگى ، ٢٤ ص .

نوشاهيه : ١٥٩٦ .

١١- كلكته ، بفرمائش محمد سعيد ، مطبع مجيدى كانپور ، محرم ١٣٢٧ھ/١٩٠٩م ، ٢٤ ص ، محشى ، ٢٤/٥ × ١٦ سم .

گنج بخش : ش ١٢٦٢٥ .

Marfat.com

۱۲- بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۹۷۰م/۱۳۹۰ه ، ۲۶ ص ،
گنج بخش : ش ۱۸۷۳۳
چاپ های دیگر بنقل از دیوان هند : ۱۳۶ .
2116/5 (1872)
2074/5 (1873)
672/12 (1875)

فرهنگ گلستان

از سید بن حسن . به ترتیب حروف تهجی .

۱۳- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۹۰-۱۸۸۸م/۷-۱۳۰۵ه ، سنگی ، وزیری ، ۲۲ + ۳۲ ص ، (با فرهنگ بوستان) .
مشار : ۳۷۰۲ .

۱۴- کانپور ، ۱۹۰۵م/۱۳۲۳ه ، سنگی ، ۲۲ + ۹ ص .
مشار : ۳۷۲۸ .

گلستان مع فرهنگ

رک به شماره های : ۱۱۱ ، ۱۲۰ ، ۱۳۲ ، ۱۳۶

مفتاح گلستان = فرهنگ نادره

از اویس بن علاء .

۱۵- بمبئی ، مطبع صفدری ، ۱۲۹۹ه/۸۲-۱۸۸۱م ، ۳۶ ص .
بانک ملی ، مشار : ۳۷۳۶ .

Marfat.com

قسمت پنجم

ترجمهٔ گلستان

فارسی

عربیات گلستان

ترجمهٔ کلمات عربی گلستان به فارسی .

آغاز : بسم الله . . . شروع می کنم بنام خدای بخشاینده و امرزگار .

۱- (کلکته) ، سربی ، ۵۰ ص ، ۵/۲۱ × ۱۸ سم .

گنج بخش : ش ۸۵۶۹ .

اردو

باغ اردو

از میر شیر علی افسوس (م ۱۲۲٤ھ/۱۸۰۹م) درمیان سالهای ۱۶-۱۲۱٤ھ/۱۷۹۹-۱۸۰۱م. ترجمه کرده و به پیروی گلستان ترجمه را با نظم آمیخته است .

۲- بمبئی ، ۱۲۶۳ھ/۱۸٤۷م .

آصفیه ۳ : ۱۰ .

۳- لاهور ، مجلس ترقی ادب ، ۱۳۸۳ھ/۱۹۶۳م ، به اهتمام

Marfat.com

کلب علی خان فائق .
دو چاپ دیگر در کلکته و دهلی .
اختر راهی .

بچوں کی گلستان

ترجمۂ حکایات منتخب گلستان است . برای کودکان .
رحمانیه : ۸ .

حل ترکیب گلستان

از منشی محمد بلال . ترجمۂ باب اول است .
رک به : خاتمۂ حل ترکیب گلستان ص ۱۰۲ .

گلستان امجد

از امجد حیدر آبادی سرایندۂ معروف حیدر آباد دکن .
٤- حیدر آباد دکن ، مطبع عماد ، ۱۳۵۵ھ/۱۹۳٦م و چاپ دیگر در ۱۳٦٤ھ/۱۹٤٥م .
اختر راهی .
۵- کراچی ، مجلۂ «سب رس» ، ۱۳۹۸ھ/۱۹۷۸ .
اختر راهی .

گلدستۂ سعدی

(ناشناخته) .
٦- بمبئی ، ۱۳۰۵ھ/۸۸-۱۸۸۷م سنگی ، ضمیمۂ نردبان معنوی .
مشار : ٤۲۷۱ .
۷- آگره ، مطبع مفید عام ، ۱۸۹۲م/۱۰-۱۳۰۹ھ ، ۳٦ ص .
بانک ملی .

Marfat.com

گلدستۂ سعدی

از حکیم محمد حسین علوی ، در ۱۳۷۷ھ/۱۹۵۸م در لاهور تالیف کرده است .

ابیات و قطعات و رباعیات گلستان را به نظم اردو ترجمه کرده است .

آغاز : از دست و زبان که بر آید
کز عہدۂ شکرش بدر آید

ترجمہ : شکر اس کی نعمتوں کا کریں کس زباں سے ہم
یہ چاہیں بھی تو لائیں گے طاقت کہاں سے ہم

۸- لاهور ، مکتبه عقیل ، ۳۷۷ھ/۵۸-۱۹۵۷م .

اختر راهی .

۹- لاهور ، مکتبه عقیل ، تعلیمی پریس ، ۱۳۸۰ھ/۱۹۶۰م ، ۲٤ + ۲٤۰ ص (ص ۲۳۳-۲٤۰ فرهنگ) ، ۱۹/۵ × ۱۵/۵ سم.

گنج بخش : ش ٤۵۸۷ .

گلستان سعدی = اردو گلستان

از محمد خلیل الرحمن مدیر اخبار «الخلیل» بجنور (هند) .

حکایتهای مبتذل را حذف کرده است .

۱۰- بجنور ، مطبع اخبار مدینه ، ۱۳۵۰ھ/۳۲-۱۹۳۱م .

اختر راهی .

Marfat.com

گلستان سعدی محشی ومترجم

از شمس الحسن شمس بریلوی .

رک به شماره : ۱۳۱ ص ۹۲ .

گلستان کا آٹھواں باب در آداب صحبت

از منشی قمر الدین خان . بدستور استاندار استانهای غربی هندوستان . ترجمهٔ باب هشتم است .

۱۱- اله آباد ، مطبع سرکاری ، ۱۲۷۶ھ/۶۰-۱۹۵۹م .

اختر راهی .

گلستان کی حکایات اردو میں

از شاه حسن عطا مهدوی (معاصر) . ترجمهٔ چند حکایت است .

۱۲- کراچی ، مکتبهٔ جامعهٔ تعلیم ملی .

اختر راهی .

منتخب اردو گلستان

برای کودکان و دانش آموزان . ترجمهٔ حکایت های منتخب است .

۱۳- لاهور ، فیروز سنز ، ۱۳۶۶ھ/۱۹۴۷م ، چاپ ششم . مصور .

اختر راهی .

Marfat.com

نگار راضی

از رای بهادر جانی بهاری لال متخلص به راضی .

اختر راهی . باستناد مجلهٔ راهنمای کتاب (تهران) ۸ : ۲۹۰ .

ترجمه های دیگر بدون عنوان

● از عبد الباری آسی .

۱۴- حیدر آباد دکن ، ۱۳۵۵ھ/۱۹۳۶م .

اختر راهی .

● از عبد الغفور بن شیخ نجف علی ساکن بهٹولی ضلع لکهنو .

رک به شماره: ۱۳۹ ص ۹۳ .

● از عبد المالک .

۱۵- بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۳۶۷ھ/۱۹۴۸م .

اختر راهی .

● از سید محمد حسین .

۱۶- دهلی ، مطبع یوسفی ، ب ت .

اختر راهی .

ترجمه های ناشناخته به اردو

۱۷- آگره ، مطبع مفید الخلائق ، ۱۲۸۷ھ/۱۸۷۰م .

۱۸- کانپور ، مطبع رزاقی .

Marfat.com

۱۹- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۳۰۳ه ، چاپ سی و یکم .

اختر راهی .

● ترجمهٔ باب اول و دوم است .

رک به : حل ترکیب گلستان از محمد بلال ص ۱۰۲ .

انگلیسی

● از F. Gladwin .

رک به شماره : ۱ ص ۷۳ .

● از J. Dumoulin .

رک به شماره : ۳ ص ۷۳ .

● از R. P. Anderson .

رک به شماره : ۳۹ ، ٤۰ ص ۷۸-۷۹ .

پشتو

گلدسته

از عبد القادر خٹک بن خوشحال خان خٹک . در ۱۱۲٤ه/ ۱۷۱۲م انجام داده است .

۲۰- پیشاور ، پشتو اکادمی ، ۱۳۸۱ه/۱۹۶۱م .

اختر راهی .

● از راحت الله زاخیلی .

Marfat.com

۲۱- پیشاور ، کتب خانهٔ رحمانیه - ب ت .
اختر راهی .

● از ناشناس .
رک به شماره : ۱۲۵ ص ۹۱ .

پنجابی[۱]

سعدی آکھیا

از محمد بشیر احمد ظامی بهاول پوری (معاصر) . ترجمهٔ ۱۰۱ حکایت گلستان است به زبان «سرائیکی» (یکی از زبانهای ایالت پنجاب) . در ۷ «گلدسته» .

۲۲- بهاول پور ، مرکز سرائیکی زبان تے ادب ، ۱۳۹۶ه/۱۹۷۷م ، ۱۳۰ ص .
خانهٔ فرهنگ : ش ۷۹۲۲ ه

● از حکیم فضل الهی . ترجمهٔ منظوم است .

۲۳- لاهور ، چراغ دین و سراج دین ، ۱۳۵۷ه/۱۹۳۸م .
اختر راهی .

سندهی

ترجمهٔ منتخبی از گلستان و بوستان

از اجمل بیگ بن قلیچ بیگ .

۲۴- حیدر آباد سند ، ۱۳۷۵ه/۵۶-۱۹۵۵م .
اختر راهی .

۱- سید غلام مصطفی نوشاهی (م ۱۳۸٤ه) گلستان را به نثر پنجابی ترجمه کرده است که به تصحیح محمد سرفر از ظفر به مناسبت هشتصدمین سالگرد تولد سعدی از طرف مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان و ادارهٔ معارف نوشاهیه منتشر می شود .

Marfat.com

قسمت ششم

شرح گلستان

اردو

ترجمۂ اردو ریاض رضوان شرح فارسی گلستان

«ریاض رضوان» شرح فارسی گلستان است از ریاض علی سلہٹی . ترجمۂ اردوی آن از مولوی محمد ابوالحق که پیش از این مطلع الانوار امیر خسرو را نیز شرح کرده بود . این ترجمه را در ۱۰ دسامبر ۱۸۸٤م/ربیع الاول ۱۳۰۳ھ نگاشته است .

آغاز : منت مر خدای را . . . منت میم کے زیر اور نون کی تشدید سے شکر نعمت ۔

۱ـ لکھنو ، مطبع نولکشور ، فوریه ۱۸۸٦م/جمادی الاول ۱۳۰۳ھ ، ۲٦۹ ص ، ۲٦ × ۱۷/۵ سم .

گنج بخش : ش ۱۰۲۰ .

گلاب ارمغان

ترجمه و شرح از محمد منیر لکھنوی بن میاں جان لکھنوی . در ۱۳٤۵ھ/۱۹۲٦م نگاشته است .

Marfat.com

۲- کانپور ، مطبع مجیدی ، ۱۳٦۰ھ/۱۹٤۱م ، چاپ دوم .
اختر راهی .

گلدستهٔ جنان

از سید رزاق بخش ، ترجمه و شرح است .
آغاز : منت مر خدای را... منت بالکسر ومن بالفتح و نون مشدد و مفتوح مصدر ہے .

۳- لکهنو ، چاپ نولکشور ، ۱۸۸۲م .
رک به شماره : ۸٦ ص ۸۵ .

٤- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۳۱۷ھ/۱۸۹۹م .
اختر راهی .

۵- لکهنو ، مطبع نولکشور ، به توجهٔ ناظم علی شان ، تحصیل دار فتح پور ، ۱۳٤٤ھ/۱۹۲۵م ، بخط لاڈلے پرشاد قدر بن سندر جیت ، ۷۰۹ ص ، ۲٦×۱۷ سم .
گنج بخش : ش ۳۷۱۰ .

فارسی

بهار بهاران شرح گلستان

از محمد غیاث الدین بن جلال الدین رامپوری که «غیاث اللغات» را در ۱۲٤۲ھ نگاشته بود .

٦- لکهنو ، ۱۸۹۱م/۹-۱۳۰۸ھ ، سنگی ، وزیری ، ٤۸۰ ص .
مشار : ۸۰۲ .

Marfat.com

۷- سیالکوٹ ، پنجاب پریس ، ۱۳۰۹ھ/۲-۱۸۹۱م ، تجدید نظر از مولوی الہی بخش ، در دو بخش ، ۳۶۸ + ۲۳۲ ص ، سنگی ، ۱۶ سم .

دیوان هند : ۱۶۷ .

۸- لکھنو ، ۱۸۹۷م/۱۵-۱۳۱۴ھ ، سنگی ، وزیری .

مشار : ۸۰۲ .

۹- لکھنو ، مطبع نولکشور ، ژوئیه ۱۹۰۶م/۱۳۲۴ھ ، ۴۴۲ ص ، ۲۵/۰ سم .

جمیل احمد .

۱۰- لکھنو ، ب ت ، سنگی ، وزیری ، ۴۸۰ ص .

مشار : ۸۰۲ .

بہار بوستان

از تیک چند بہار .

۱۱- لکھنو ، ۱۹۳۹م/۱۳۵۸ھ ، چاپ چہارم ، سنگی ، ۶۱۰ ص .

مشار : ۸۰۲ .

چمنستان

از تاج الدین .

۱۲- بمبئی ، ۱۲۹۸ھ/۱۸۸۱م .

مشار ; ۳۲۴۷ ,

Marfat.com

چمنستان

از سید سراج الدین حسینی اورنگ آبادی فقیر دکنی (م ۱۱۷۷ھ).

۱۳- بمبئی، ۱۲۹۹ھ/۱۸۸۲م، سنگی.

مشار: ۱۶۶۷.

خیابان

از سراج الدین علی خان آرزو شاهجهان آبادی (م ۱۱۹۶ھ).

در ۱۱۷۵ھ/۶۲-۱۷۶۱م نگاشته است. تاریخ نگارش را به تعمیه سروده است: کز خیابان گلستان چین گل تو آرزو - از پی تاریخ تا طبع تو گردد باغ باغ. یعنی از اعداد «خیابان گلستان» = ۱۲۲۵ اگر اعداد «گل» = ۵۰ کسر شود تاریخ نگارش = ۱۱۷۵ بدست می آید. آرزو در مقدمه نویسد که پیش از این میر نور الله احراری و ملا سعد تتوی وغیرهما شرحهای گلستان نوشته بودند اما چون در بعضی جاها تسامحی و تساهلی بوقوع آمد بنابر جهل و نادانی که در پیری و جوانی دست احتلاط از کمی ارتباط متصدی تحقیق آن گشتم.

آغاز: خیابان گلستان سخن حمد چمن پیرائیست. که اگر خارست دگر گل پروردهٔ ابر رحمت اوست.

۱۴- دهلی، مطبع مفید الخلائق، ۸ ذیحجه ۱۲۶۸ھ/۱۸۵۲م، ۱۵۲ ص، ۲۴/۵×۱۶ سم.

گنج بخش: ش ۷۴۵۷.

Marfat.com

۱۵- کانپور ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۶م ، سنگی ، رقعی ، ۲۷۲ ص .

مشار : ۱۹۶۳ .

۱۶- لکھنو ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۶م ، سنگی .

مشار : ۱۹۶۳ .

۱۷- کانپور ، ۱۸۷۷م/۱۲۹٤ھ ، سنگی ، وزیری ، ۱۱۷ ص .

مشار : ۱۹۶۳ .

۱۸- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۶م ، ۱۱۶ ص ؛ سنگی ، ۲٤/٥ سم .

دیوان هند : ۱۶۶ ، گنج بخش : ش . ۱۷۱۸ .

ریاض رضوان

از مولوی ریاض علی .

۱۹- کلکته ، قبل از ۱۲٤٤ھ . رک به شماره : ٦ ص ۷٤ .

۲۰- کلکته ، ۱۲٤٤ھ . رک به شماره : ۷ ص ۷٤ .

۲۱- کلکته ، ۱۲٤۸ھ . رک به شماره . ۱۱ ص ۷٤ .

۲۲- کلکته ، ۱۲۵۳ھ . رک به شماره : ۱٤ ص ۷۵ .

۲۳- بمبئی ، ۱۲۶۰ھ . رک به شماره : ۱۷ ص ۷۵ .

۲٤- کانپور ، مطبع نولکشور ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۷م ، ۲۷۲ ص ، سنگی ، ۲۵ سم .

دیوان هند : ۱۶۶ .

Marfat.com

شرح گلستان

از امین الدین کثرت قندهاری .

شرح گلستان

از بدر علی .

۲۵- کلکته ، ۱۲۶۳ھ/۱۸۴۷م ، ٤٠٤ ص .

بانک ملی ، مهاراجه .

شرح گلستان

از قاضی فتح محمد .

۲٦- حیدر آباد .

خزائلی : ۷٤ .

شرح گلستان

از محمد اکرم ملتانی . برای استفاده در مدارس .

آغاز : منت خدا را که نضارت بهار نامش بر ورق زبان شرح گلستان نموده .

۲۷- لاهور ، باهتمام نور الدین ، مطبع مطلع نور ، ۱۸٦۹م/ ۸٦-۱۲۸۵ھ ، ۳۱۹ ص ، ۲٤/۵ × ۱٦ سم .

گنج بخش : ش ۵٦۱۷ .

۲۸- لکهنو ، ۱۲۹۰ھ/۱۸۷۳م ، سنگ ، وزیری ، ۳۲۰ ص .

مشا : ۳۲٤۷ .

Marfat.com

۲۹- کانپور ، مطبع نولکشور ، فوریه ۱۸۷۸م/۱۲۹۵ھ ، ۳۲۰ ص ، ۲۴/۵×۱۵/۵ سم .

گنج بخش : ش ۵۶۳۱ .

۳۰- کانپور ، مطبع نولکشور ، اوریل ۱۸۸۳م/۱۳۰۰ھ ، ۳۲۰ ص ، ۲۴×۱۶ سم .

گنج بخش : ش ۱۳۵۰۴ .

۳۱- کانپور ، مطبع نولکشور ، سه ۱۸۸۷م/۱۳۰۴ھ ، ۳۲۰ ص ، ۲۵×۱۷ سم .

گنج بخش :

۳۲- لاهور ، ۱۸۹۹م/(۱۷-۱۳۱۶ھ) ، سنگی ، وزیری ، ۳۲۰ ص .

مشار : ۳۲۴۸ .

شرح گلستان

از ولی محمد اکبر آبادی .

۳۳- لکهنو ، مطبع نولکشور ، ۱۸۹۰م/(۸-۱۳۰۷ھ) ، سنگی ، ۳۳۶ ص .

مشار : ۳۲۴۷ .

شرح گلستان

از ناشناس .

۳۴- لاهور ، ۱۳۴۵ھ . رک به شماره : ۱۲۱ ص ۹۰ .

Marfat.com

Marfat.com

فهرست اعلام

۱ـ نام کتابها

۲ـ نام کسان

Marfat.com

Marfat.com

نام کتابها

الف

احترام شیخ و وزیروسلاطین ۷
اردو کریما ٦٥
اردو گلستان ۱۰۸
انتخابات نظم و نثر فارسی ۹۸
انوار سهیلی ۹۹
انهار الاسرار ٤۰

ب

باغ اردو ۱۰٦
بچوں کی بوستان ۳۸
بچوں کی گلستان ۱۰۷
بدایع ۳،٤،۷ مکرر
بوستان ۳،٤،۷ مکرر، ۱٤-۳٤،
۵۸ مکرر، ۹٦، ۱۱۲
بهار بوستان ٤۰،۱۱۵
بهار بهاران ۱۱٤

پ

پیرایهٔ خرد ۳۰
پندنامه = کریما

ت

ترجمهٔ اردو ریاض رضوان شرح فارسی گلستان ۱۱۳
ترجمه شیخ سعدی کے پندنامے کا ٦٥
ترجمهٔ منتخبی ازگلستان و بوستان ۱۱۲
ترجیعات ۲،٤،۷ مکرر
تضمین کریما ٦۰
تضمین گلستان ۱۰۱
تقریر دیباچه ۳

چ

چمنستان (تاج‌الدین) ۱۱۵
چمنستان (سراج الدین) ۱۱٦

ح

حکایات سعدی ۳۹

Marfat.com

حکیما ٦٠

حل ترکیب بوستان (ناشناخته) ۳۵

حل ترکیب بوستان باب دوم و سوم (محمد بلال) ۳۵

حل ترکیب کریما ٦٤،٦۳

حل ترکیب گلستان ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۷

حل التركيب منتخب بوستان ۳٦

خ

خبیثات ۳

خواتیم ۳، ۷ مکرر، ۹

خیابان ۱۱٦

د

دریکتا شرح کاریما ٦۹

دیوان سعدی ۹

ر

رباعیات ۳، ٤

رسالهٔ صاحب دیوان ۳

رسائل سته ۵

ریاض رضوان ۱۱۳

س

سعدی آکهیا ۱۱۲

سعدی و خسرو ۱۲

سمنستان ۱۰۲

سؤالات خواجه شمس‌الدین و جواب سعدی ۷

سؤالات مولانا سعدالدین ۳

ش

شرح بوستان ٤۱،٤۲

شرح کریما ۷۰

شرح گلستان ۱۱۸، ۱۱۹

شمیم بوستان ۲۲، ۳۸

ص

صاحبیه ۳، ۷

ط

طیبات ۳، ٤، ۷، ۹

ع

عربیات گلستان ۱۰۳، ۱۰٦

عقد گل ۹۹

عقد منظوم ۳۰، ۳۱

رسالهٔ عقل و عشق ۳، ۷

Marfat.com

عقود فارسی لیس صاحب ۳۰

غ

غزلیات ۱۲
غزلیات قدیم ۳،٤،۷ مکرر

ف

فرهنگ بوستان ۳۵،۳٦
فرهنگ کریما ٦٤
فرهنگ گلستان ۱۰۳
فرهنگ نادره ۱۰۵
فیض کریم ٦٦،۷۰

ق

قصاید سعدی ۹۷
قصاید فارسی ۳،٤،۷ مکرر
قصاید عربی ۳،٤،۷ مکرر

ک

کریما ۷ مکرر ،۳۳،۳٤،
۴۳-٤۳،۵۷،۵۸ مکرر
۹٦،۹۷
کشاف اسرار ۳٦
کلیات دیوان سعدی ۱-۸

گ

گلاب ارمغان ۱۱۳
گلدسته ۱۱۱
گلدستهٔ جنان ۸۵،۱۱٤
گلدستهٔ دانش ۳۱،۹۹
۹۹،۱۰۳ مکرر
گلدستهٔ سعدی (محمد حسین) ۱۰۸
,, (ناشناخته) ۱۰۷
گلستان ۳،٤،۵،۷ مکرر،
۳۳،۳٤،۵۸ مکرر
۷۱-۹٤،۹٦،۹۷،۹۸،۹۹
گلستان امجد ۱۰۷
گلستان کا آٹھواں باب در
آداب صحبت ۱۰۹
گلستان کی حکایات اردو میں ۱۰۹
گلشن شرافت ٦٦

م

مثنوی دلآرام راضی ۳۹
مجالس الثلاث فی الهزل ۳
مجالس خمسه ۳،۷
محمدیه ٤۱
مخمس کریما ٦۱

Marfat.com

مراثی ۳، ۴، ۷

مربعات ۳

مسدس کریما ۶۱، ۶۲

مضحکات ۳، ۴

مطایبات ۴، ۷

مطلع الانوار ۱۱۳

مفتاح گلستان ۱۰۵

مفردات ۳، ۷

مقطعات ۳، ۷

ملمعات ۳، ۴

منتخب اردو گلستان ۱۰۹

منتخب از کتاب البدایع ۹

مکرر ۳

ن

نصیحة الملوک ۳، ۷

نگار راضی ۱۱۰

وعظ سعید ۶۶

کتابهای انگلیسی

Reading from Persian Prose and Poetry 33,58,94

Slection Bostan 32

Slection from Persian Prose and Poetry 34,58,97

Marfat.com

نام کسان

(مقدمه نویسان ، مصححان ، مترجمان ، شارحان)

آ

آرزو ، سراج‌الدین علی خان ۱۱۶

آسی ، عبدالباری ۱۱۰

ابوالحق ، محمد ۱۱۳

اجمل بیگ بن قلیج بیگ ۱۱۲

احمد پرسروری ۶۳

احمد سعید دهلوی ۶۶

افسوس ، میر شیر علی ۱۰۶

اکرم ملتانی ، محمد ۷۰، ۱۱۸

اله داود ۱۴، ۳۲، ۷۳، ۹۵

امبا پرشاد ۶۴

امجد حیدر آبادی ۱۰۷

امیر حسن نورانی ، سید محمد ۲۴، ۳۷

انور علی ۷۷

اویس بن علاء ۱۰۵

ب

بدر علی ۱۱۸

بشیر احمد ظامی بہاولپوری، محمد ۱۱۲

محمد بلال ۳۵، ۱۰۲ مکرر، ۱۰۷

بہار ، ٹیکچند ۴۰، ۱۱۵

ت

تاج الدین ۱۱۵

تراب علی قلندری کاکوری ۶۱

تفتہ سکندر آبادی، ہرگوپال ۱۰۱

تمیزالدین بن محمد یاور ۱۵، ۴۱

ج

جعفر علی ۲۴، ۳۷

جنید عبداللہ موسوی ۱۰۳

Marfat.com

ح

حاتم علی بیگ = مہر لکھنوی
شاہ حسن عطا مہدوی ۱۰۹
محمد حسین ، سید ۱۱۰

خ

محمد خطاب اخوندزادہ ۲۳
ملا محمد خطاب ۳۷، ۹۰
محمد خلیل الرحمان ۱۰۸

د

داود پوتہ ۱۱

ر

رازی ، ایف۔ڈی ۹۷
راحت اللہ زاخیلی ۱۱۱
زاضی، بہاری لال ۳۹، ۱۱۰
رزاق بخش ۷۴، ۸۵
محمد رفیق ۹۱
رولندسن ۱۰۳
ریاض علی ۷۴، ۸۵ مکرر، ۱۱۳

س

سجاد حسین ، قاضی ۳۸
سراج الدین حسینی ۱۱۶
محمد سرفراز ظفر ۶۸، ۱۱۲
سعد تتوی ۱۱۶
سعدالدین حیدر علوی ۲۱
سعدی، عبدالکریم ۲۵، ۳۷
سعیدالدین احمد ۳۳، ۹۵، ۹۶ مکرر
سعید قریشی ۶۶
سہراب جی فردون جی ۹
سید ابن حسن ۳۵

ش

شاکر ، عبدالرحمن ۱۹
شرف قادری ، محمد عبدالحکیم ۵۴
شمس بریلوی ، شمس الحسن ۹۲

ص

صبر رضوی مخدوم ۶۵

ط

طالب ہاشمی ۳۹

ع

عبد ، عبدالرحمان ۶۰
عبداللہ ، حاجی سید ۷۶

Marfat.com

عبدالله خان ۶۰
محمد عبدالغفار لکهنوی ۸۷
محمد عبدالغفور پانی پتی ۳۶
عبدالغفور بن نجف علی ۹۳، ۱۱۰
عبدالقادر خٹک ۱۱۱
محمد عبدالواحد نولوی غازی پوری ۳۸
عدالت خان ۳۱
عزیز بنارسی ، عزیزالحق ۶۱
علی ابن احمد بیستون ۵ مکرر، ۷
علیم حسنی حسینی جالندهری ۴۰
عمر بن محمد راود پوته ۹۸
عنایت الله ، ملک ۳۸

غ

غلام مصطفی = نوشاهی
محمد غیاث‌الدین رامپوری ۷۴

ف

فائق، کلب علی خان ۱۰۷
فتح محمد ، قاضی ۱۱۸
فردوسی ، محمد نعیم ندوی ۳۹
فضا ، گوبند پرشاد ۳۷
فضل الهی ، حکیم ۱۱۲
فیض احمد ککروی ۶۶، ۷۰
فیض الله ، مولوی ۵۴

ق

قادر علی ۴۱

ک

کبیرالدین احمد ۳۰، ۹۸
کثرت قندهاری، امین‌الدین ۱۱۸
کرم حسینی ۱۵، ۳۲، ۷۳، ۹۵
ملا کگه ۲۷

گ

ملا گاڑه ۲۷
گلشن ، محمد عبدالله ۳۶
گلهوی ، محمد بن غلام محمد ۴۱

م

محی‌الدین محمد ۳۱
معشوق علی ، محمد ۹۳
مقبول بیگ بدخشانی ۹۷
منیر لکهنوی ، محمد ۱۱۳
موجد ، کالکا پرشاد ۴۹
مهرالله ، محمد ۳۷

Marfat.com

سهر لکهنوی ، حاتم علی بیگ ۱۰۱

ن

نبی بخش بلوچ ۲۵

محمد نذیر فوفلزئی مصطفی آبادی ۶۹

محمد نصرالله خان ۶۴

نظیر اکبر آبادی ، ولی محمد ۶۲، ۱۱۹

نقیب احمد اوچی ۲۵

نورالله احراری ۱۱۶

نوشاهی، غلام مصطفی ۶۸، ۱۱۲

و

وزیر الحسن عابدی ۱۲

ولا، مظهر علی خان ۴۵، ۶۵

به حروف لاتینی

R.P. Anderson 79

J. Dumoulin 73

N.A. Hajib Shahi 33,58
96,97

F- Gladwin 73

H.M. Gurbaxani 9,10

J.H. Harington 3

D.J. Irani 10 مکرر , 11

H.S. Jarrett 99

L.D. Koswani 11 مکرر

L.W. King 11

D.F. Mulla 10

W. Nassau Less 30,81

Pestanji Cooverji Taskar 9

Pestonjee Kavasjee Kanga 58,97

M.R. Shirazi 10,11

A. Sprenger 77

A.C. Toker 98

Marfat.com

فهرست مخففات و منابع

آزاد : مولانا آزاد لائبریری ، مسلم یونیورسٹی ، علی گڑھ (هند) . باستناد مقالهٔ محمد عبد الشاهد خان مندرج در مجله «العلم» کراچی ، جولائی - ستمبر ۱۹۷۶م .

آصفیه ۳ : فهرست کتب عربی و فارسی و اردو مخزونه کتب خانهٔ آصفیه سرکار عالی جلد سوم. دارالطبع جامعهٔ عثمانیه سرکار عالی ، حیدر آباد دکن (هند) ۱۳٤۷ه . ق .

اختر راهی : ترجمه های متون فارسی به زبانهای پاکستانی تألیف اختر راهی . مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان اسلام آباد .

ادارهٔ ادبیات : کتابخانهٔ ادارهٔ ادبیات اردو ، حیدر آباد دکن (هند) . باستناد فهرست کتب چاپی آن کتابخانه .

اشرفیه : کتابخانهٔ جامعهٔ اشرفیه
نئی انارکلی بازار - لاهور (پاکستان) .

بانک ملی : نیشنل بنک آف پاکستان لائبریری (کتابخانهٔ بانک ملی پاکستان) . آئی - آئی - چندریگر روڈ - کراچی (پاکستان) .

Marfat.com

جمیل احمد : کتابخانهٔ میاں جمیل احمد نقشبندی مجددی شرقپور، ضلع شیخوپوره (پاکستان) .

خاتمهٔ حل ترکیب حل ترکیب گلستان از منشی محمد بلال . مطبع

گلستان : افتخار دهلی ، ۱۸۸۸م ، ۱۱۲ ص .

خانهٔ فرهنگ : کتابخانهٔ خانهٔ فرهنگ جمهوری اسلامی ایران . ٤٦ ـ آ (A - 46) سیٹلایٹ ٹاؤن ـ راولپنڈی (پاکستان) .

خزائلی : شرح گلستان تألیف دکتر محمد خزائلی . سازمان انتشارات جاویدان ـ تهران ، ۱۳٤۸ ش ، چاپ دوم .

دیوان هند : Catalogue of the Library of the India Office, Vol. II Part VI, (Persian Books), By A. J. Arberry. London 1937.

رحمانیه : مختصر فهرست کتب رحمانیه بک ڈپو دهلی ـ چاپ شده .

گنج بخش : کتابخانهٔ گنج بخش، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۵ ـ مسجد روڈ ـ ایف ۶/۲، اسلام آباد (پاکستان) .

لیاقت : نیشنل لیاقت لائبریری ، سٹیڈیم روڈ ـ کراچی .

محمد موسی : کتابخانهٔ حکیم محمد موسی امرتسری . ۵۵ ـ ریلوے روڈ ـ لاهور (پاکستان) .

Marfat.com

مشار : فهرست کتابهای چاپی فارسی (در ۵ جلد) .
تالیف مرحوم خانبابا مشار .. طبع تهران .

مقدمهٔ گلستان گلستان سعدی ، پس از مقابلهٔ هفت نسخهٔ خطی
چاپ دانش : و ده نسخهٔ چاپی . به کوشش نور الله ایرا نپرست
چاپ دانش ، سعدی ، تهران ، ۱۳۴۸ ش .

مهاراجه : مهاراجه پبلک لائبریری
جے پور (هند) .

نوشاهیه : کتابخانهٔ نوشاهیه (فراهم آوردهٔ مرحوم سید
شرافت نوشاهی)
ساهن پال شریف ، تحصیل پهالیه ، ضلع گجرات
(پاکستان) .

Marfat.com

درست نامه

صفحه	سطر	نا درست	درست
۲۶	(دست چپ)	2208/8(1971)	2208/8(1971)
۵۵	۵	شمارهٔ ردیف ۷۲	حذف شود .
۵۸		آنجا «انتخاب کریما» چهار چاپ نشان داده شده است ـ درحقیقت دو چاپ است .	

Marfat.com

نمونه ها

Marfat.com

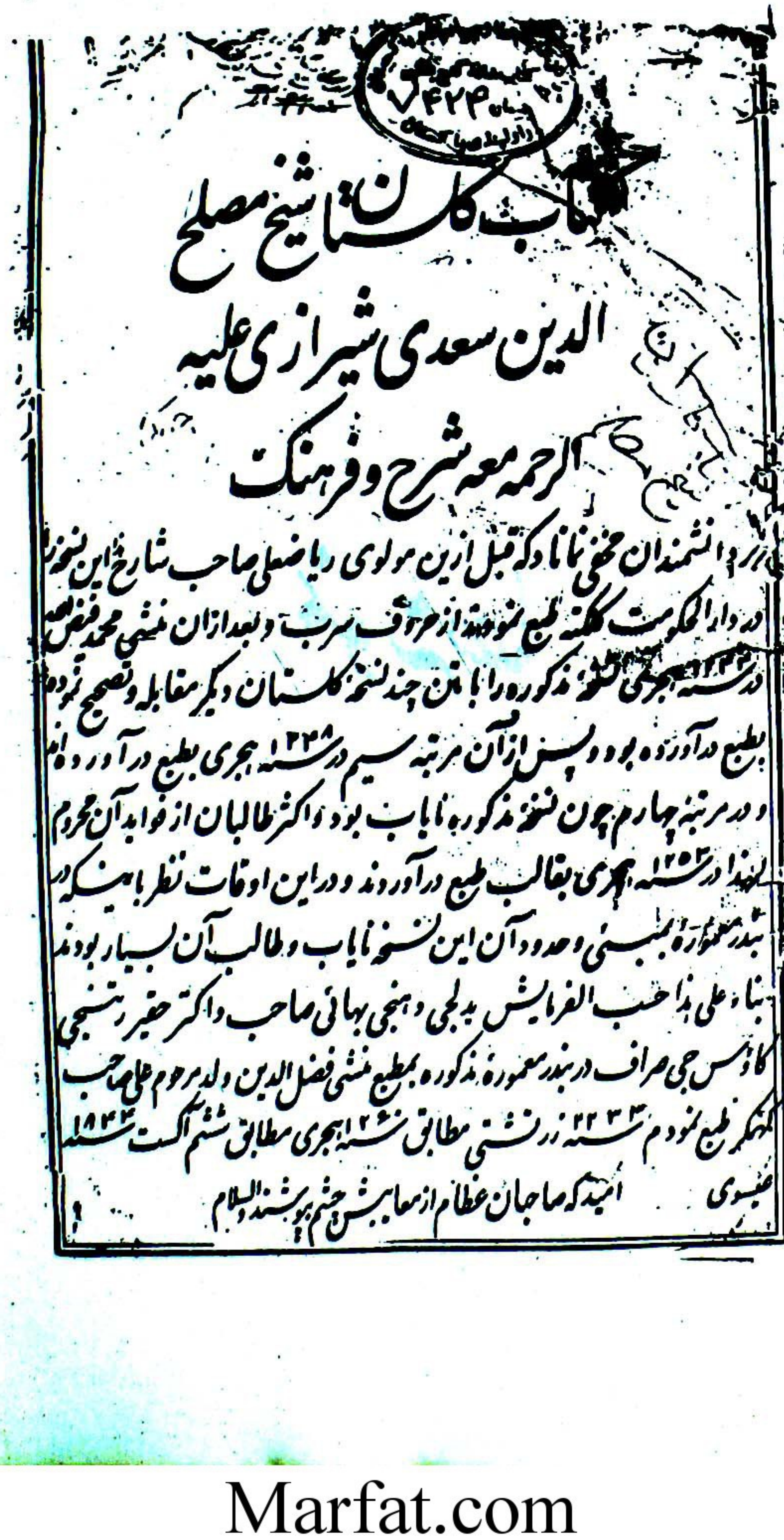

کتاب گلستان شیخ مصلح

الدین سعدی شیرازی علیه

الرحمه معه شرح و فرهنگ

Marfat.com

THE GULISTAN

OF

SHEIK MUSLE-HUDDEEN SADY

OF SHEERAZ

TO WHICH IS ADDED A COMPENDIOUS COMMENTARY TOGETHER WITH A DICTIONARY OF SUCH WORDS AS ARE HARD OF MEANING NOW FIRST COMPILED EXPRESSLY FOR THIS EDITION

BY

MOOLVY REEYASALLY

CALCUTTA

PUBLISHED THREE TIMES AT CALCUTTA

IN 1828

REPRINTED AT BOMBAY

By

Rustomjee Cowasjee Shroff

&

LITHOGRAPHED BY FUZLOODEEN KHUMKER.

1844

500 COPIES

Marfat.com

بعون صانع مکین و مکان و فضل خلاق زمین و زمان

دوحهٔ همیشه بهار مضامین روضهٔ جنت نگار افادت آئین گلدستهٔ نکات [illegible]

خیابان گلستان

تصنیف جناب تحقیق مآب شاعر جادو گفتار سراج الدین علیخان آرزو

در مطبع نامی منشی نولکشور طبع مزین بگل افشان شد

Marfat.com

فراشتہ پایندہ پایہ مواثیق کتابہ ابارہ مجادلہ مناظرہ ناصیہ سمولیہ لاشہ جامہ

حبالہ تتمہ حلیہ بدیہ رفعہ ذرہ فرطہ درجہ خطہ فتنہ خردہ فی الجملہ سرایہ قعرہ کشتہ

شیشہ ہیرہ شرہ کلمہ ابلہ بیشہ بیشہ ضرہ نفقہ طعمہ نحوہ معرکہ مردہ فضلہ عصہ سفرہ

طبلہ شکستہ موج زہرہ دقیقہ برہ قصیدہ ملاطیہ خیرہ طرہ تیرہ دریونہ برکارہ

نقرہ نکوہیدہ بستہ مجستہ لقمہ خجرہ زمرمہ ہبرہ بدیہ لطیفہ بذلہ کوفتہ مدہ

قطبہ زندہ تجربہ شعلہ فرسودہ اسکندریہ آگندہ جزیرہ آبگینہ قبیلہ وسمہ

ورطہ شیوہ سدہ کروہ دوشیزہ دجلہ نطفہ فقیرہ کرم پیلہ عربدہ عصبہ

جبہ لذعہ معرکہ مہرہ معجزہ جذبہ خلیفہ قلعہ غرفہ غزوہ قلو نعرہ ولیفہ مسیلہ

انواہ جاہ تباہ جانپناہ خیلگاہ فقیہ سفیہ کریہ ستوہ شکوہ کوہ وجہ فارہ

ہمای رای لالی اپادی بہنائی بزرگنائی بی تحاشی وادی معلم کتابی ہیولانی

ستانی وجی ماحضری ماشی اذی بادی ابی محی مجلی بلی الفی لنبی یہودی

ستی مجوسی سری کسی رای تری نامی نواہی ام المعتری علی نتوحی

نجی بنی بسکی تیری ممنی بانغی سستی ناموری مشتری تقسی کردی مستولی

منعضی سپہری تقوی فتوی کسری الوی بیدی اکبر نفتی حامی تمام شد

Marfat.com

بوستان

شیخ مصلح الدین مهدی شیرازی معه فرهنگ و شرح موسوم تیسر الدین در

مطبع اسیاٹک ایتھوگرافک کمپنی واقع دار الحکومت

کلکته

در سنه ۱۲۴۴ هجری قدسی مطابق سنه ۱۸۲۸ عیسوی طبع شد

BOOSTAN

BY

Sheik Muslahuddeen Saudee

OF

SHEERAZ.

To which is added a Compendious Glossary together with a Dictionary of such Words as are found in the Text, now first compiled

Expressly for this Edition by

Moolvie Tummuzuddeen

CALCUTTA

1828

Published at the Asiatic Lith. Press Chowringhee

Marfat.com

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان کتاب خانه گنج بخش شماره ۱۸۲۱

کریما خوشخط به قلم جلی

لوحش الله چشم بد دور که چنین پند نامه سعدی بخط روشن و جلی دیده و شنیده نشد که عموماً برای آسانی تهجی و حروف شناسی طفلان و خصوصاً جهت تعلیم خوشنویسان و کاپی نگاران نسخه بے بدل ست و کارنامه واجب العمل که از نوشت و خواند آن در اندک زمان سوادے و استعدادی حاصل آید و در حسن نگارش وصل و فصل حروف و خوبی تحریر مدات و دوائر و شوشها و کیفیت و کمیت آنها ملکه خوشنویسی بزودی تمام رو نماید فقط

در گرامی نامی مطبع منشی نولکشور واقع حضرت گنج لباس رونق طبع تا در برنمود

(باهتمام بابو منوهر لال بهارگو سپرنٹنڈنٹ)

Marfat.com

الا ای باغبان این سرو بستان
اگر صاحب دلی آن سرو برکن

جهان روشن بماند آفتاب است
جهان باید بدیدار تو روشن

تو بی زیور محلاتی و بی رخت
مزکانی و بی زیور مزین

شبی خواهم که مهمان من آیی
بکام دوستان و رغم دشمن

چه آتش در سرای افتاده باشد
عجب نبود که دود آید ز روزن

ترا خود هر که بیند دوست دارد
گناهی نیست بر سعدی معین

نشان بخت بلند است و طالع میمون
علی الصباح نظر بر جمال روز افزون

علی الخصوص کسی را که طبع موزون است
چگونه دوست ندارد شمایل موزون

مثال عاشق و معشوق شمع و پروانه است
سر هلاک نداری و مگر پیرهن

گر آبروی نریزد میان انجمنت
بدست دوست حلال است اگر بریزد خون

بسوخت مجنون در عشق صورت لیلی
عجب که لیلی را دل نسوخت بر مجنون

همین تغیر بیرون دلیل عشق بس است
که در حدیث نمیگنجد اشتیاقی زدن

اگر کسی نفسی از زمان صحبت دوست
بملک روی زمین میدهد رهی مفتون

سخن دراز کشیدیم و همچنان باقیست
حدیث دلبر فتان و عاشق مفتون

جفای عشق تو چندانکه میکشد سعدی
خیال روی تو از سر نمیرود بیرون

ای چشم تو دل فریب جادو
در چشم تو خیره چشم آهو

در چشم منی و غایب از چشم
زان چشم همی کنم بهر سو

Marfat.com

Marfat.com

A CATALOGUE OF SA'DI'S WORKS

PRINTED IN THE SUBCONTINENT

Including

Selections, *Tadmins*, Dictionaries,

Translations and Commentaries

Prepared by

S. ARIF NAUSHAHI

IRAN PAKISTAN

INSTITUTE OF PERSIAN STUDIES

ISLAMABAD—PAKISTAN

9066

Marfat.com